

Ročník 1989

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 34

Vydána dne 22. prosince 1989

Cena Kč

OBSAH:

156. Zákon o odvodech do státního rozpočtu
157. Zákon o důchodové dani a o změnách zákona č. 172/1988 Sb., o zemědělské dani, a zákona č. 116/1985 Sb., o podmínkách činnosti organizací s mezinárodním prvkem v Československé socialistické republice (zákon o důchodové dani)
158. Zákon o bankách a spořitelnách
159. Zákon, kterým se mění a doplňuje trestní zákon, zákon o přečinech a trestní řád
160. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 98/1987 Sb., o zvláštním příspěvku horníkům
- Oznámení o vydání obecně závazných právních předpisů

156

ZÁKON

ze dne 13. prosince 1989

o odvodech do státního rozpočtu

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Úvodní ustanovení

§ 1

Tento zákon upravuje:

- a) odvod z objemu mezd;
- b) odvod ze zisku;
- c) odvod z odpisů základních prostředků;
- d) regulační a cenové odvody.

ČÁST PRVNÍ

ODVOD Z OBJEMU MEZD

§ 2

Subjekty odvodu z objemu mezd

[1] Odvodu z objemu mezd podléhají:

- a) státní podniky;
- b) podniky zahraničního obchodu;
- c) akciové společnosti;¹⁾
- d) sdružení s právní subjektivitou;²⁾

¹⁾ Zákon č. 243/1949 Sb., o akciových společnostech.

²⁾ Např. § 636 zákona č. 101/1963 Sb., o právních vztazích v mezinárodním obchodním styku (zákoník mezinárodního obchodu).

- e) státní hospodářské organizace;
- f) státní peněžní ústavy a pojišťovny, Státní banka československá, státní organizace československé státní dráhy a specializované železniční organizace;³⁾

(dále jen „organizace“).

(2) Od odvodu z objemu mezd se osvobozují státní podniky bytového hospodářství.

(3) Odvodu z objemu mezd nepodléhají organizace podléhající dani z objemu mezd podle zákona o důchodové dani⁴⁾ a dani z objemu mezd a odměn podle zákona o zemědělské dani.⁵⁾

§ 3

Základ odvodu z objemu mezd

(1) Základem odvodu z objemu mezd je objem mzdových prostředků zúčtovaných k výplatě v běžném roce, snížený o odměny poskytnuté podle předpisů autorského práva a průmyslového práva⁶⁾ zúčtované k výplatě v běžném roce.

(2) Odvod z objemu mezd zahrnuje i pojistné nemocenského pojištění.⁷⁾ Odvod z objemu mezd je součástí nákladů organizace.

§ 4

Sazba odvodu z objemu mezd

(1) Sazba odvodu z objemu mezd činí 50 % ze základu odvodu z objemu mezd (§ 3) s těmito odchylkami:

- a) 20 % u lázeňských organizací včetně vojenských lázeňských a rekreačních zařízení, u organizace Československá námořní plavba, u organizací v oblasti kultury s uměleckou, zábavní a zprostředkovatelskou činností, u nakladatelských a vydavatelských organizací, u ústavů lékařské kosmetiky a dále u organizací vodního hospodářství, jejichž zakladateli jsou národní výbory, jakož i u organizací s obchodní činností poskytujících převážně služby veřejného stravování, veřejné ubytovací služby a služby cestovnímu ruchu, jejichž podrobnější vymezení stanoví prováděcí předpis;
- b) 20 % u organizací poskytujících služby, a to z části základu odvodu z objemu mezd podle § 3, který připadá na druhy služeb vymezené

v prováděcím předpise, v němž se též stanoví způsob výpočtu této části základu odvodu z objemu mezd;

- c) 10 % u organizací městské hromadné dopravy.

(2) Sazbu odvodu z objemu mezd uvedenou v odstavci 1 písm. b) není organizace povinna uplatňovat.

§ 5

Slevy na odvodu z objemu mezd

(1) Organizacím podléhajícím odvodu z objemu mezd (§ 2 odst. 1) s výjimkou organizací uvedených v § 4 odst. 1 písm. c) se odvod z objemu mezd snižuje o:

- a) částku 12 000 Kčs za každého pracovníka se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením;
- b) částku 3000 Kčs za každého pracovníka se změněnou pracovní schopností, a to do třiapůlprocentního podílu pracovníků se změněnou pracovní schopností z celkového přepočteného počtu pracovníků, a o částku 8000 Kčs za každého pracovníka se změněnou pracovní schopností nad třiapůlprocentní podíl.

(2) Po výpočet slevy podle odstavce 1 je rozhodný průměrný přepočtený počet pracovníků se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením a pracovníků se změněnou pracovní schopností v odvodovém období (zaokrouhlený na celá čísla nahoru). Způsob výpočtu průměrného přepočteného počtu pracovníků stanoví prováděcí předpis.

(3) Odvod z objemu mezd po odečtení slev podle odstavce 1 nemůže činit méně než 10 % základu odvodu z objemu mezd (§ 3 odst. 1).

ČÁST DRUHÁ

ODVOD ZE ZISKU

§ 6

Subjekty odvodu ze zisku

(1) Odvodu ze zisku podléhají organizace uvedené v § 2 odst. 1.

(2) Odvodu ze zisku nepodléhají organizace podléhající důchodové dani podle zákona o důchodové dani⁴⁾ nebo dani ze zisku podle zákona o ze-

³⁾ Zákon č. 158/1989 Sb., o bankách a spořitelnách.

Zákon č. 82/1966 Sb., o pojišťovnictví, ve znění zákona č. 162/1968 Sb.

Zákon č. 130/1989 Sb., o Státní bance československé.

Zákon č. 68/1989 Sb., o organizaci Československé státní dráhy.

⁴⁾ Zákon č. 157/1989 Sb., o důchodové dani a o změnách zákona č. 172/1988 Sb., o zemědělské dani, a zákona č. 116/1985 Sb., o podmínkách činnosti organizací s mezinárodním prvkem v Československé socialistické republice (zákon o důchodové dani).

⁵⁾ Zákon č. 172/1988 Sb., o zemědělské dani.

⁶⁾ Zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon) a doplňující předpisy.

Zákon č. 84/1972 Sb., o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech.

⁷⁾ § 57 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů.

mědělské dani,⁵⁾ jakož i organizace, které provádějí odvod ze zisku na základě finančního plánu.

§ 7

Základ odvodu ze zisku

[1] Základem odvodu ze zisku je zisk vytvořený z veškeré činnosti organizace, zjištěný v účetnictví a zvýšený o:

- a) částky, o které byly zvýšeny náklady nebo sníženy výnosy v rozporu s právními předpisy. Podrobnosti o úhradě částek daní zaplacených v rozporu se smlouvami o zamezení dvojího zdanění za subjekty se sídlem v cizině vymezuje prováděcí předpis;
- b) rozdíl, o který placené penále a pokuty převyšují přijaté penále, pokuty a náhrady škody za zaplacené penále a pokuty;
- c) poplatky za znečišťování ovzduší včetně přírážky;⁸⁾
- d) přírážky k základním úplatům za vypouštění odpadních vod.⁹⁾

O částky uvedené pod písmeny c) a d) se základ odvodu ze zisku zvýší, jen byly-li zahrnuty do nákladů.

[2] Základ odvodu ze zisku podle odstavce 1 se snižuje o:

- a) rozdíl, o který placené úroky převyšují přijaté úroky, nejsou-li účtovány v nákladech;
- b) částky, které již byly u téže organizace podrobeny odvodu ze zisku, jsou-li součástí zisku.

[3] U organizací uhelného průmyslu se základ odvodu ze zisku podle odstavců 1 a 2 dále snižuje o částky poskytnuté nebo se zvyšuje o částky přijaté v rámci přerozdělení prostředků v důsledku rozdílných přírodních a polohových podmínek.

[4] Výdaje, jejichž rozsah nebo výše je upravena pro státní podniky obecně závaznými právními předpisy s výjimkou mzdových a ostatních osobních nákladů, zahrnou se pro výpočet základu odvodu ze zisku u všech organizací do nákladů maximálně v tom rozsahu a do té výše, které stanoví tyto předpisy.¹⁰⁾

[5] U organizací, které nevykáží zisk nebo vykáží ztrátu, je základem odvodu ze zisku úhrn částek zvyšujících zisk uvedených v odstavcích 1, 3 a 4 a převyšující součet vykázané ztráty a částek snižujících zisk uvedených v odstavcích 2 a 3.

[6] U organizací v likvidaci a u organizací zaniklých bez provedení likvidace, pokud nelze základ odvodu ze zisku stanovit podle předchozích

odstavců je základem odvodu ze zisku likvidační přebytek.

§ 8

Sazba odvodu ze zisku

[1] Sazba odvodu ze zisku s výjimkou uvedenou v odstavci 2 činí 55 % ze základu odvodu ze zisku a z likvidačního přebytku (§ 7).

[2] Sazba odvodu ze zisku u státních peněžních ústavů a pojišťoven činí 65 % ze základu odvodu ze zisku (§ 7).

ČÁST TŘETÍ**ODVOD Z ODPISŮ ZÁKLADNÍCH PROSTŘEDKŮ**

§ 9

Odvodu z odpisů základních prostředků podléhají státní podniky s uloženým útlumovým programem určené vládou Československé socialistické republiky,¹¹⁾ která stanoví výši a způsob provádění tohoto odvodu.

ČÁST ČTVRTÁ**REGULAČNÍ A CENOVÉ ODVODY**

§ 10

[1] Organizacím uvedeným v § 2 odst. 1. organizacím podléhajícím důchodové dani podle zákona o důchodové dani¹⁾ nebo dani ze zisku podle zákona o zemědělské dani²⁾ a organizacím rozpočtovým a příspěvkovým mohou být při uplatňování jednotných sazeb uloženy:

- a) regulační odvody k zajištění vývoje mezd v proporcích vymezených výstupy státního plánu, a to
 1. za překročení mzdových a ostatních osobních nákladů,
 2. za přírůstek mzdových prostředků proti výchozímu roku nad stanovenou hranici;
- b) regulační odvody k zajištění rovnováhy v oblasti investic, a to
 1. k zabezpečení státními plány stanoveného podílu v užití národního důchodu (míra investování),
 2. k omezení nadměrného rozsahu stavebních prací a rozestavěnosti. Tyto regulační odvody se neuplatní u investic financovaných ze státních rozpočtů nebo z rozpočtů národních výborů, u investic sloužících k ochraně životního prostředí a u investic v oblasti komplexní bytové výstavby;

⁸⁾ Zákon č. 35/1967 Sb., o opatřeních proti znečišťování ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁾ Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 35/1979 Sb., o úplatcích ve vodním hospodářství, ve znění nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 91/1988 Sb.

¹⁰⁾ Např. vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 33/1984 Sb., o cestovních náhradách.

¹¹⁾ § 8 odst. 4 zákona č. 88/1988 Sb., o státním podniku.

c) cenové odvody, a to

1. k odčerpání prostředků, které organizace získala porušením cenových předpisů,
2. k odčerpání prostředků na základě cenového znevýhodnění podle cenových předpisů,
3. v důsledku cenových opatření příslušného cenového orgánu,
4. za dodávky výrobků neodpovídajících normované jakosti,
5. za nezajištění finálních výrobků potřebným množstvím náhradních dílů.

(2) Podmínky a způsob provádění jednotlivých regulačních a cenových odvodů, pokud je ustanoví tento zákon, stanoví vláda Československé socialistické republiky nařízením s výjimkou regulačních a cenových odvodů prováděných ústředními orgány republik, národními výbory a jimi řízenými rozpočtovými a příspěvkovými organizacemi, které stanoví nařízením vlády republik. Vláda Československé socialistické republiky přitom může též určit podmínky, při jejichž splnění mohou ústřední orgány se souhlasem federálního ministerstva financí nebo ministerstev financí, cen a mezd republik povolit úlevu na těchto odvodech.

ČÁST PÁTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 11

Oznamovací povinnost

(1) Organizace, která vznikne nebo změní svoje sídlo, je povinna tuto skutečnost oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala, orgánům vykonávajícím správu odvodů uvedených v § 1 (dále jen „orgán vykonávající správu odvodů“), pokud podléhá odvodu z objemu mezd nebo odvodu ze zisku.

(2) Zánik organizace podléhající odvodu z objemu mezd nebo odvodu ze zisku je povinen oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastal, orgánu vykonávajícímu správu odvodů její právní nástupce nebo likvidátor a není-li jich, pak orgán, který o zrušení rozhodl.

§ 12

Pokuta

(1) Orgán vykonávající správu odvodů může uložit pokutu až do výše 50 000 Kčs organizacím, které nesplnily povinnosti stanovené v § 11. Při ukládání pokut se přihlíží zejména k závažnosti, trvání a následkům protiprávního jednání.

(2) V řízení o uložení pokuty se postupuje podle správního řádu.¹²⁾

(3) Řízení o uložení pokuty lze zahájit do jednoho roku ode dne, kdy se orgán vykonávající správu odvodů dověděl o nesplnění povinnosti podle § 11, nejdéle však do tří let ode dne, kdy tyto skutečnosti nastaly.

(4) Výnos z pokut plyne do toho rozpočtu, do kterého plyne odvod ze zisku, popřípadě odvod ze zisku na základě finančního plánu.

§ 13

Odvodové období

Odvody uvedené v § 1 písm. a) až c) a regulační odvody uvedené v § 10 odst. 1 písm. a) a b) se provádějí za kalendářní rok (dále jen „odvodové období“).

§ 14

Vyúčtování odvodů

(1) Organizace je povinna podat vyúčtování odvodu z objemu mezd a odvodu ze zisku tomu orgánu vykonávajícímu správu odvodů, v jehož obvodu měla sídlo 31. prosince odvodového období, a to do 15. února po uplynutí odvodového období, a připojit k němu účetní závěrku a další potřebné podklady. Orgán vykonávající správu odvodů může v odůvodněných případech lhůtu pro podání vyúčtování prodloužit, a to nejdéle do konce února po uplynutí odvodového období.

(2) Organizace je povinna ve vyúčtování si sama vypočítat odvod z objemu mezd a odvod ze zisku a uvést též případné výjimky, zvýhodnění a slevy a vyčíslit jejich výši.

(3) Organizace si může ve vyúčtování odečíst od odvodů ze zisku obdobný odvod nebo daň zaplacenou v cizině, nejvýše však do částky odvodu ze zisku připadající podle tohoto zákona na příjmy plynoucí z ciziny.

(4) Pokud příjmy plynou organizaci ze státu, s nímž Československá socialistická republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, postupuje se při vyloučení dvojího zdanění podle této smlouvy. Daň zaplacená ve druhém smluvním státě se však započte nejvýše částkou, která může být ve druhém smluvním státě vybrána v souladu se smlouvou o zamezení dvojího zdanění.

(5) Zanikne-li organizace bez provedení likvidace, je její právní nástupce nebo orgán, který o zrušení rozhodl, povinen podat do konce následujícího měsíce od jejího zániku vyúčtování odvodu z objemu mezd a odvodu ze zisku za uplynulou část odvodového období.

(6) V případě likvidace organizace trvá povinnost k odvodu z objemu mezd a odvodu ze zisku i povinnost podávat k nim každoročně vyúčtování

¹²⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

až do skončení likvidace. Po skončení likvidace je likvidátor povinen podat do konce následujícího měsíce vyúčtování odvodu ze zisku za uplynulou část odvodového období a ve vyúčtování uvést též likvidační přebytek. Vyúčtování je povinen doložit počáteční a konečnou likvidační rozvahou a údaji o použití likvidačního přebytku. Obdobně se postupuje i u vyúčtování odvodu z objemu mezd.

(7) Zjistí-li organizace do uplynutí tří let od lhůty stanovené v odstavci 1, že předložené vyúčtování je neúplné nebo nesprávné, je povinna předložit do konce měsíce následujícího po tomto zjištění dodatečné vyúčtování. Stejnou povinnost má organizace i tehdy, zjistí-li, že odvod z objemu mezd nebo odvod ze zisku má být vyšší než byl vyměřen. Dodatečné vyúčtování se nepodává v případech, kdy neúplnost nebo nesprávnost zjistí finanční orgány republik nebo federální ministerstvo financí.

(8) Nebylo-li vyúčtování, popřípadě dodatečné vyúčtování podáno včas, může orgán vykonávající správu odvodů zvýšit odvod z objemu mezd a odvod ze zisku až o 10 %. U dodatečného vyúčtování je základem tohoto zvýšení odvodu z objemu mezd a odvodu ze zisku výše rozdílu mezi v něm uvedenou výší odvodu a tou její částí, která byla uvedena v již dříve předloženém vyúčtování nebo byla vyměřena.

§ 15

Vyměření odvodů

(1) Odvod z objemu mezd a odvod ze zisku vyměří orgán vykonávající správu odvodů po uplynutí odvodového období; v případech uvedených v § 14 odst. 5 až 7 může orgán vykonávající správu odvodů vyměřit odvod z objemu mezd a odvod ze zisku i před uplynutím odvodového období.

(2) Skutečnosti rozhodné pro vyměření odvodu z objemu mezd a odvodu ze zisku se posuzují pro každé odvodové období samostatně.

(3) O vyměření odvodu z objemu mezd a odvodu ze zisku vyrozumí orgán vykonávající správu odvodů organizaci platebním výměrem.

(4) Dojde-li u organizace ke změně ve výši odvodu z objemu mezd a odvodu ze zisku, sdělí orgán vykonávající správu odvodů nově upravenou výši odvodu z objemu mezd a odvodu ze zisku organizaci dodatečným platebním výměrem.

§ 16

Placení odvodů

(1) Organizace je povinna nejpozději třetího dne před koncem každého měsíce platit měsíční zálohy na odvod z objemu mezd takto:

- a) v lednu ve výši jedné dvanáctiny plánované roční odvodové povinnosti;
- b) v únoru ve výši odvodu z objemu mezd vypo-

čteného z základu odvodu z objemu mezd za leden;

- c) v následujících měsících ve výši rozdílu mezi odvodem z objemu mezd vypočteným ze základu odvodu z objemu mezd od počátku roku a splatnými zálohami od počátku roku s výjimkou zálohy splatné v lednu.

(2) Zálohy na odvod z objemu mezd v únoru a v následujících měsících si může organizace snížit o jednu dvanáctinu plánované roční slevy podle § 5.

§ 17

(1) Organizace je povinna nejpozději třetího dne před koncem každého měsíce platit zálohy na odvod ze zisku s výjimkami uvedenými v odstavci 2 takto:

- a) v lednu ve výši jedné dvanáctiny plánované roční odvodové povinnosti;
- b) v únoru ve výši odvodu ze zisku vypočteného ze zisku uvedeného ve výkazu o výsledku hospodaření za leden;
- c) v následujících měsících ve výši rozdílu mezi odvodem ze zisku vypočteným ze zisku uvedeného ve výkazu o výsledku hospodaření od počátku roku a splatnými zálohami od počátku roku s výjimkou zálohy splatné v lednu.

(2) Organizace, u níž plánovaný roční odvod ze zisku činí méně než

- a) 1 000 000 Kčs, platí nejpozději třetího dne před koncem prvního měsíce po skončení I., II. a III. čtvrtletí zálohy čtvrtletně ve výši odvodu ze zisku vypočteného ze zisku uvedeného ve výkazu o výsledku hospodaření od počátku roku po odečtení již dříve splatných záloh na odvod ze zisku;
- b) 500 000 Kčs, zálohy neplatí a roční odvodovou povinnost uhradí ve lhůtě pro podání vyúčtování.

(3) Při výpočtu záloh na odvod ze zisku se nepřihlíží k částkám uvedeným v § 7 odst. 1 a 2 a u organizací uhelného průmyslu se přihlíží k částkám uvedeným v § 7 odst. 3.

(4) Vznikne-li organizaci přeplatek záloh na odvod ze zisku (s výjimkou měsíce prosince nebo IV. čtvrtletí), zúčtuje se s nejbližší splatnou zálohou na odvod ze zisku nebo na žádost organizace může být zúčtován na jiné odvody nebo jejich nedoplatky, popřípadě může být vrácen.

§ 18

(1) Jestliže odvod z objemu mezd a odvod ze zisku, vypočtený ve vyúčtování, je vyšší než zaplacené zálohy, je organizace povinna zaplatit rozdíl ve lhůtě stanovené pro podání vyúčtování. Jsou-li zaplacené zálohy vyšší než odvod z objemu mezd

a odvod ze zisku vypočtený ve vyúčtování, zúčtuje se přeplatek za uplynulé odvodové období na zálohy odvodu z objemu mezd a odvodu ze zisku v běžném roce nebo se na žádost vrátí organizaci.

(2) Rozdíl vyplývající z dodatečného vyúčtování je organizace povinna zaplatit ve lhůtě stanovené pro podání dodatečného vyúčtování.

(3) Jestliže odvod z objemu mezd a odvod ze zisku, stanovený platebním výměrem, je vyšší než vypočtený ve vyúčtování, je organizace povinna zaplatit rozdíl do 15 dnů ode dne doručení platebního výměru.

(4) V odůvodněných případech může orgán vykonávající správu odvodů na žádost organizace stanovit zálohy (§ 16 a 17) jinak.

§ 19

Penále

(1) Nebyl-li odvod z objemu mezd nebo odvod ze zisku (včetně zvýšení podle § 14 odst. 8) nebo odvod z odpisů základních prostředků, popřípadě zálohy na ně, nebo regulační a cenové odvody zaplacený včas a v plné výši, je organizace uvedená v § 10 odst. 1 povinna zaplatit za každý den prodlení penále ve výši 0,1 % z nedoplatků příslušného odvodu zjištěného ke dnům splatnosti.

(2) Uvede-li organizace ve vyúčtování (dodatečném vyúčtování) odvod z objemu mezd nebo odvod ze zisku nižší částkou, než jakou měla uvést, předepíše orgán vykonávající správu odvodů penále ve výši 10 % tohoto rozdílu. Z rozdílu mezi dodatečným vyúčtováním, podaným na základě výsledků vnitropodnikové kontroly nebo kontroly zakladatele, popřípadě příslušného orgánu hospodářského řízení a již podaným vyúčtováním nebo vyměřenými odvody předepíše penále v poloviční výši. Veškeré rozdíly zjištěné v průběhu kontroly prováděné orgány vnější kontroly se považují za rozdíly zjištěné těmito orgány.

(3) Předpis penále podle předchozích odstavců se sdělí organizaci uvedené v § 10 odst. 1 platebním výměrem. Penále je splatné do 15 dnů ode dne doručení platebního výměru. Proti platebnímu výměru o předpisu penále může podat organizace odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání nemá odkladný účinek.

(4) Penále se nepředepíše, nepřesáhne-li částku 100 Kčs.

(5) Orgán vykonávající správu odvodů může penále prominout nebo snížit, popřípadě upustit i od jeho předpisu za podmínek a v rozsahu stanoveném v obecně závazném právním předpise vydaném federálním ministerstvem financí, minister-

stvem financí, cen a mezd České socialistické republiky a ministerstvem financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky.

§ 20

Zaokrouhlování

Odvody uvedené v § 1 písm. a) a b) a regulační odvody uvedené v § 10 odst. 1 písm. a) a b) se zaokrouhlují na celé stovky Kčs nahoru a jejich základy na celé tisíce Kčs dolů. Zvýšení odvodu z objemu mezd a odvodu ze zisku (§ 14 odst. 8) i penále (§ 19) se zaokrouhlují na celé desítky Kčs dolů. Cenové odvody a jejich základy se zaokrouhlují na celé Kčs dolů. Zálohy na odvod z objemu mezd a odvod ze zisku se zaokrouhlují na celé tisíce Kčs dolů.

§ 21

Zánik práva vyměřit a vymáhat odvody

(1) Odvod z objemu mezd a odvod ze zisku a penále nelze vyměřit ani vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž byla organizace povinna podat vyúčtování těchto odvodů.

(2) Je-li v této lhůtě proveden úkon k vyměření nebo vymáhání odvodu z objemu mezd, odvodu ze zisku nebo penále, běží lhůta pro vyměření nebo vymáhání znovu od konce roku, ve kterém byla organizace o tomto úkonu zpravena; vyměřit a vymáhat odvod z objemu mezd, odvod ze zisku a penále lze však nejpozději do deseti let počítaných od konce kalendářního roku, v němž byla organizace povinna podat vyúčtování těchto odvodů.

(3) Odvod z odpisů základních prostředků, regulačních a cenových odvodů nelze vrátit ani vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž byla organizace povinna jej zaplatit.

§ 22

Řízení

(1) Pro řízení ve věcech odvodu z objemu mezd, odvodu ze zisku a odvodu z odpisů základních prostředků platí zvláštní předpisy¹³⁾, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Pro regulační a cenové odvody platí předpisy o řízení ve věcech daní a poplatků¹⁵⁾ pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

(3) Ustanovení zvláštních předpisů o výkonu rozhodnutí v řízení ve věcech daní a poplatků platné pro státní podniky¹⁴⁾ platí pro všechny organizace. Použije se obdobně i pro úhradu dlužných částek z účtů u bank a spořitelén.

¹³⁾ Vyhláška č. 16/1962 Sb., o řízení ve věcech daní a poplatků.

¹⁴⁾ § 27 vyhlášky č. 16/1962 Sb.

§ 23

Výnos odvodů

Rozpočtové určení výnosu odvodů upravených tímto zákonem stanoví zvláštní předpisy.¹⁵⁾

ČÁST ŠESTÁ**ZMOCŇOVACÍ USTANOVENÍ**

§ 24

[1] Vláda Československé socialistické republiky stanoví pro Státní banku československou výši odvodu ze zisku a způsob jeho provádění.

[2] Vláda Československé socialistické republiky může:

- a) k běžnému usměrňování vývoje ekonomiky nařízením zvýšit nebo snížit sazbu odvodu ze zisku a sazbu odvodu z objemu mezd pro rok 1990 nejvýše o 10 bodů, pro rok 1991 nejvýše o 5 bodů; případnou úpravu sazby pro rok 1991 stanoví nejpozději do 30. září 1990;
- b) stanovit nařízením provádění odvodu ze zisku na základě finančního plánu pro státní organizaci Československé státní dráhy a specializované železniční organizace, organizace spojů, organizace v působnosti federálního ministerstva národní obrany a federálního ministerstva vnitra, organizace vodní dopravy, organizace lesního a vodního hospodářství, organizace městské hromadné dopravy, organizace bytového hospodářství a Československého filmu.

[3] Vláda Československé socialistické republiky, pokud jde o organizace, jejichž zakladatelem je ústřední orgán federace a akciové společnosti a sdružení s převažujícím počtem organizací v působnosti federace, vláda České socialistické republiky a vláda Slovenské socialistické republiky, pokud jde o ostatní organizace, mohou povolit jako experiment, aby organizace s vhodnými podmínkami nahradily některý z odvodů podle tohoto zákona jiným odvodem nebo jiným vztahem ke státnímu rozpočtu, popřípadě jiným způsobem prováděly odvody, a to k ověření nových způsobů řízení, zejména ke sjednocení jednotlivých ekonomických nástrojů mezi socialistickými zeměmi.

[4] Vláda Československé socialistické republiky může nařízením zúžit okruh organizací, uvedených v § 4 odst. 1.

§ 25

Federální ministerstvo financí, pokud jde o organizace, jejichž zakladatelem je ústřední orgán federace, akciové společnosti a sdružení s převažujícím počtem organizací v působnosti federace, ministerstvo financí, cen a mezd České socialistické republiky a ministerstvo financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky, pokud jde o ostatní organizace, mohou:

- a) rozhodnout ve sporných případech o způsobu odvodů podle tohoto zákona;
- b) zcela nebo zčásti osvobodit od odvodu ze zisku nově zřizované organizace, a to nejvýše na dobu dvou let od zahájení činnosti;
- c) učinit opatření, aby bylo zabráněno dvojímu odvodu ze zisku z téhož základu;
- d) učinit opatření k zamezení tvrdostí a nesrovnalostí, popřípadě povolovat úlevy, vyžadují-li to společenské zájmy a určit orgány a vymezit jejich oprávnění k povolování těchto úlev.

§ 26

Federální ministerstvo financí upraví prováděcím předpisem podrobnosti k § 4, 5 a 7.

ČÁST SEDMÁ**PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ**

§ 27

Rozhodnutí o osvobození od odvodu ze zisku a výjimky stanovené podle dosavadních předpisů¹⁶⁾ zůstávají nedotčena.

§ 28

[1] Odvod z objemu mezd a odvod ze zisku se vyměří podle tohoto zákona poprvé na základě výsledků dosažených v roce 1990.

[2] Pro odvodové povinnosti a povinnost příspěvku na sociální zabezpečení vzniklé před 1. lednem 1990 se použije zákon č. 161/1982 Sb., ve znění zákona č. 171/1988 Sb. a předpisů vydaných na základě tohoto zákona. Pro povinnost platit dodatkové odvody za překročení závazných limitů odběru některých druhů ropných výrobků vzniklé před 1. lednem 1990 se použije nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 77/1986 Sb., nařízení vlády České socialistické republiky č. 78/1986 Sb. a nařízení vlády Slovenské socialistické republiky č. 79/1986 Sb. do konce roku 1992.

¹⁵⁾ Zákon č. 129/1989 Sb., o rozpočtové soustavě Československé socialistické republiky a o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky (rozpočtová pravidla).

Zákon SNR č. 169/1982 Sb., o rozpočtovém určení výnosu a správě odvodů, důchodové daně a příspěvku na sociální zabezpečení.

Zákon ČNR č. 174/1982 Sb., o rozpočtovém určení výnosu a správě odvodů, důchodové daně a příspěvku na sociální zabezpečení.

¹⁶⁾ Zákon č. 161/1982 Sb., o odvodech do státního rozpočtu, ve znění zákona č. 171/1988 Sb.

[3] Pokud se v obecně závazných právních předpisech platných pro subjekty odvodů užívá pojmu příspěvek na sociální zabezpečení, rozumí se jím též odvod z objemu mezd podle tohoto zákona, není-li stanoveno jinak.

§ 29

Zrušují se:

1. zákon č. 161/1982 Sb., o odvodech do státního rozpočtu, ve znění zákona č. 171/1988 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 161/1982 Sb., o odvodech do státního rozpočtu a zákon č. 164/1982 Sb., o důchodové dani,
2. vyhláška federálního ministerstva financí č. 163/1982 Sb., kterou se provádí zákon o odvodech do státního rozpočtu,
3. výnos federálního ministerstva financí č. j. V/1-16 252/1983, ministerstva financí ČSR č. j. 152/16 350/1983 a ministerstva financí SSR č. j. 81/1 420/1983 o vymezení oprávnění finančních správ a národních výborů k povolování úlev na odvodu ze zisku, důchodové dani a na penále, registrovaný v částce 30/1983 Sb.,

4. nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 77/1986 Sb., o dodatkovém odvodu za překročení závazných limitů odběru některých druhů ropných výrobků,
5. nařízení vlády České socialistické republiky č. 78/1986 Sb., o dodatkovém odvodu za překročení závazných limitů odběru a stanovených dodávkových fondů některých druhů ropných výrobků ústředními orgány České socialistické republiky a národními výbory a jimi řízenými rozpočtovými a příspěvkovými organizacemi,
6. nařízení vlády Slovenské socialistické republiky č. 79/1986 Sb., o dodatkovém odvodu za překročení závazných limitů odběru a stanovených dodávkových fondů některých druhů ropných výrobků ústředními orgány Slovenské socialistické republiky a národními výbory a jimi řízenými rozpočtovými a příspěvkovými organizacemi.

§ 30

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1990.

Čalfa v. r.

též na místě prezidenta republiky podle čl. 64
ústavního zákona o československé federaci

Kukrál v. r.

157

ZÁKON

ze dne 13. prosince 1989

o důchodové dani a o změnách zákona č. 172/1988 Sb., o zemědělské dani, a zákona č. 116/1985 Sb., o podmínkách činnosti organizací s mezinárodním prvkem v Československé socialistické republice (zákon o důchodové dani)

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

§ 1

Úvodní ustanovení

Tento zákon upravuje:

- a) důchodovou daň,
- b) daň z objemu mezd.

ČÁST PRVNÍ DŮCHODOVÁ DAŇ

§ 2

Poplatníci daně

[1] Důchodové dani podléhají:

- a) státní podniky, jejichž zakladatelem jsou národní výbory;
- b) bytová, spotřební a výrobní družstva a jiná družstva, jejich svazy, Ústřední rada družstev a družstevní podniky;¹⁾
- c) společenské organizace, jejich podniky a hospodářská zařízení;
- d) Ústředí české advokacie a Ústředí slovenské advokacie i za krajská (městská) sdružení advokátů;
- e) podniky se zahraniční majetkovou účastí;²⁾
- f) sdružení s právní subjektivitou, jestliže alespoň polovina jejich členů je poplatníkem důchodové daně;
- g) ostatní socialistické organizace, jejichž vztah ke státnímu rozpočtu není upraven jinými obecně závaznými právními předpisy;
- h) organizace s mezinárodním prvkem v Československé socialistické republice;³⁾
- i) jiné organizace než socialistické, jsou-li právnickými osobami;

j) subjekty se sídlem v cizině, jsou-li právnickými osobami
(dále jen „poplatníci“).

Podrobnější vymezení poplatníků uvedených v písmenech c), i) a j) stanoví prováděcí předpis.

[2] Od důchodové daně jsou osvobozeny:

- a) ústřední, krajské a okresní orgány a jim na rovně postavené orgány společenských organizací sdružených v Národní frontě, podniky a hospodářská zařízení přímo napojené na rozpočty ústředních orgánů těchto organizací;
- b) zařízení svazů družstev zabezpečující výběrovou rekreaci vlastních členů;
- c) umělecké svazy, kulturní fondy a socialistické organizace zastupující autory nebo výkonné umělce, podniky a zařízení provozované těmito svazy, fondy a organizacemi.

[3] Důchodové dani nepodléhají:

- a) státní podniky, jejichž zakladatelem jsou národní výbory a které provádějí odvod ze zisku formou odvodu stanoveného na základě finančního plánu, nebo které podléhají dani ze zisku podle zákona o zemědělské dani;⁴⁾
- b) rozpočtové a příspěvkové organizace.

§ 3

Předmět důchodové daně

[1] Předmětem důchodové daně je veškerá činnost a příjmy z ní plynoucí s výjimkami uvedenými v odstavcích 2, 4 až 6.

[2] U bytových družstev a jejich svazů s výjimkou uvedenou v odstavci 4, u společenských organizací a u organizací s mezinárodním prvkem v Československé socialistické republice jsou předmětem důchodové daně příjmy plynoucí z trvalé hospodářské činnosti.

[3] Trvalou hospodářskou činností se pro účely tohoto zákona rozumějí veškeré činnosti směřu-

¹⁾ Zákon č. 94/1988 Sb., o bytovém, spotřebním a výrobním družstevnictví.

²⁾ Zákon č. 173/1988 Sb., o podniku se zahraniční majetkovou účastí.

³⁾ Zákon č. 116/1985 Sb., o podmínkách činnosti organizací s mezinárodním prvkem v Československé socialistické republice.

⁴⁾ Zákon č. 172/1988 Sb., o zemědělské dani.

již k dosahování zisku, pokud z nich plynoucí hrubé příjmy a výnosy převyšují ve zdaňovacím období v úhrnu částku 250 000 Kčs. Za činnosti směřující k dosahování zisku se nepovažují činnosti, které se omezují na plnění základního poslání organizace a doplňkové činnosti uvedené v prováděcím předpise.

(4) U okresních výstavbových bytových družstev a dalších bytových družstev, která se zabývají převážně činnostmi pro jiné odběratele než pro bytová družstva, která jsou vlastníky družstevního bytového fondu, je předmětem důchodové daně veškerá činnost a příjmy z ní plynoucí.

(5) U církví a jejich organizací nejsou předmětem důchodové daně příspěvky členů církví, dary, výnosy kostelních sbírek a úplaty za církevní úkony.

(6) U subjektů se sídlem v cizině jsou předmětem důchodové daně příjmy plynoucí z činností vykonávaných ve stále provozovně na území Československé socialistické republiky a dále všechny ostatní příjmy, jejichž zdroj je na území Československé socialistické republiky, pokud mezinárodní smlouva, kterou je Československá socialistická republika vázána, nestanoví jinak.

(7) Za stálou provozovnu se považuje zařízení k výkonu činností na území Československé socialistické republiky. Staveniště, stavební a montážní práce včetně oprav se považují za stálou provozovnu jen tehdy, přesáhne-li jejich trvání (bez ohledu na zdaňovací období) 6 měsíců.

(8) Podrobnosti k odstavcům 6 a 7 stanoví prováděcí předpis.

§ 4

Základ důchodové daně

(1) Základem důchodové daně u poplatníků uvedených v § 2 odst. 1 písm. a) až i) je zisk z činností tvořících předmět daně, zjištěný v účetnictví a zvýšený o:

- a) částky, o které byly zvýšeny náklady nebo sníženy výnosy v rozporu s právními předpisy;
- b) rozdíl, o který placené penále a pokuty převyšují přijaté penále a náhrady škody za zaplacené penále a pokuty;
- c) poplatky za znečišťování ovzduší včetně přírážky;⁵⁾
- d) přírážky k základním úplatům za vypouštění odpadních vod.⁶⁾

Podrobnosti k vymezení základu důchodové daně u poplatníků uvedených v § 2 odst. 1 písm. a)

a b), jakož i k písmenu a) stanoví prováděcí předpis.

O částky uvedené pod písmeny c) a d) se základ důchodové daně zvýší, jen byly-li zahrnuty do nákladů.

(2) Základ důchodové daně podle odstavce 1 se snižuje o:

- a) rozdíl, o který placené úroky převyšují přijaté úroky, nejsou-li účtovány v nákladech;
- b) částky, které již byly u téhož poplatníka podrobeny důchodové dani, jsou-li součástí zisku.

(3) Výdaje, jejichž rozsah nebo výše je upravena pro státní podniky obecně závaznými právními předpisy s výjimkou mzdových a ostatních osobních nákladů, zahrnou se pro výpočet základu důchodové daně u poplatníků uvedených v § 2 odst. 1 písm. b) až i) do nákladů maximálně v tom rozsahu a do té výše, kterou stanoví tyto předpisy.⁷⁾ Tohoto ustanovení se nepoužije u poplatníků, pro něž rozsah nebo výši výdajů upravily svazy družstev nebo ústřední orgány společenských organizací v dohodě s federálním ministerstvem financí nebo ministerstvy financí, cen a mezd republik.

(4) U poplatníků, u nichž předmětem daně jsou příjmy plynoucí z trvalé hospodářské činnosti (§ 3 odst. 2), a u poplatníků uvedených v § 2 odst. 1 písm. i) se uznávají jako náklady pouze výdaje nutně vynaložené na dosažení a zajištění příjmů, které jsou předmětem daně. Způsob uznávání nákladů v případě, že nejsou samostatně sledovány podle jednotlivých činností, stanoví prováděcí předpis.

(5) U poplatníků, uvedených v § 2 odst. 1 písm. a) až i), kteří nevykáží zisk nebo vykáží ztrátu, je základem důchodové daně úhrn částek uvedených v odstavci 1 převyšující součet vykázané ztráty a částek uvedených v odstavci 2.

(6) U poplatníků uvedených v § 2 odst. 1 písm. i) s výjimkou církví a jejich organizací, činí základ důchodové daně nejméně 30 % nákladů na hrubé mzdy.

(7) Základem důchodové daně u subjektů se sídlem v cizině (§ 2 odst. 1 písm. j)) jsou:

- a) příjmy z licenčních a jim podobných poplatků a příjmy za technickou pomoc a služby;
- b) příjmy z autorských a provozovacích práv;
- c) příjmy z úroků, nájemného a podílů na zisku (dividend);
- d) všechny ostatní příjmy, které jsou předmětem důchodové daně po odečtení nákladů nutně vynaložených na jejich dosažení a zajištění. Zá-

⁵⁾ Zákon č. 35/1967 Sb., o opatřeních proti znečišťování ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Nařízení vlády ČSSR č. 35/1979 Sb., o úplatcích ve vodním hospodářství, ve znění nařízení vlády ČSSR č. 91/1988 Sb.

⁷⁾ Např. vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 33/1984 Sb., o cestovních náhradách.

klad důchodové daně nemůže být nižší, než jakého by dosáhla při stejném nebo podobném rozsahu činnosti organizace se sídlem na území Československé socialistické republiky, nejmeně však 30 % nákladů na hrubé mzdy.

Podrobnosti k ustanovením písmen a), b) a d) stanoví prováděcí předpis.

(8) Náklady na hrubé mzdy podle odstavců 6 a 7 zahrnují i pojistné nemocenského pojištění.

(9) U poplatníků v likvidaci a u poplatníků zaniklých bez provedení likvidace, pokud nelze základ důchodové daně stanovit podle předchozích odstavců, je základem důchodové daně likvidační přebytek.

§ 5

Sazba důchodové daně

(1) Sazba důchodové daně činí ze základu důchodové daně:

- a) 65 % u bank a pojišťoven založených jako družstevní podniky¹⁾ a u bank a pojišťoven založených jako akciové společnosti;²⁾
- b) 55 % u družstevních podniků pro zahraniční obchod;
- c) nepřesahujícího 200 000 Kčs 20 % a z částky přesahující tuto částku 55 % u poplatníků uvedených v § 2 odst. 1 písm. a) až d), f), g) a i). Výjimku tvoří poplatníci, pro které platí sazba důchodové daně uvedená pod písmenem h);
- d) nepřesahujícího 200 000 Kčs 20 % a z částky přesahující tuto částku 40 % u poplatníků uvedených v § 2 odst. 1 písm. e) a h);
- e) 40 % u poplatníků uvedených v § 2 odst. 1 písm. j) ze základu důchodové daně podle § 4 odst. 7 písm. d);
- f) 30 % u poplatníků uvedených v § 2 odst. 1 písm. j) ze základu důchodové daně podle § 4 odst. 7 písm. a);
- g) 25 % u poplatníků uvedených v § 2 odst. 1 písm. j) ze základu důchodové daně podle § 4 odst. 7 písm. b) a c);
- h) u spotřebních družstev včetně družstevních podniků svazů spotřebních družstev s převážně obchodní činností a u organizací s obchodní činností poskytujících převážně služby veřejného stravování a veřejného ubytování, jejichž podrobnější vymezení stanoví prováděcí předpis,

při rentabilitě	ze základu důchodové daně
do 8 %	10,—%
nad 8 % do 12 %	10,—% + 4,—%a
nad 12 % do 15 %	26,—% + 3,—%a
nad 15 % do 20 %	35,—% + 2,—%a
nad 20 % do 30 %	45,—% + 1,—%a
nad 30 %	55,—%

Rentabilita se vypočítává jako poměr základu důchodové daně k nákladům celkem s přesností na desetiny (bez zaokrouhlení). Činitel „a“ se rovná procentu rentability (vypočtené s přesností na desetiny) přesahujícímu spodní hranici příslušného daňového pásma.

(2) Sazba důchodové daně z likvidačního přebytku činí 55 %.

§ 6

Slevy na důchodové dani

(1) Státním podnikům, jejichž zakladatelem jsou národní výbory, s výjimkou poplatníků uvedených v § 5 odst. 1 písm. h), výrobním družstvům a bytovým družstvům uvedeným v § 3 odst. 4, družstevním podnikům založeným výrobními družstvy, bytovými družstvy a svazy výrobních a bytových družstev se sazba důchodové daně stanovená ze základu přesahujícího 200 000 Kčs snižuje za každé procento podílu redukováných výkonů služeb vymezených v prováděcím předpise na celkových redukováných výkonech o 0,3 bodu a poplatníkům, u nichž celková rentabilita vypočtená jako poměr zisku k celkovým nákladům přesahuje 12 %, o 0,2 bodu.

(2) Procento podílu redukováných výkonů služeb obyvatelstvu na celkových redukováných výkonech podle odstavce 1 se vypočte s přesností na desetiny (bez zaokrouhlení).

(3) Výrobním družstvům invalidů se důchodová daň dále snižuje o částku 4000 Kčs za každého pracovníka se změněnou pracovní schopností a o částku 8000 Kčs za každého pracovníka se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením. Pro výpočet celkové výše slevy je rozhodný průměrný přepočtený počet těchto pracovníků ve zdaňovacím období (zaokrouhlený na celá čísla nahoru).

Podrobnější vymezení této skupiny poplatníků a způsob výpočtu průměrného přepočteného počtu pracovníků stanoví prováděcí předpis.

(4) Ústředí české advokacie a Ústředí slovenské advokacie se sazba důchodové daně stanovená ze základu přesahujícího 200 000 Kčs snižuje za každé procento podílu výkonů služeb veřejnosti vymezených v prováděcím předpise na celkových výkonech o 0,3 bodu. Procento těchto služeb se vypočte s přesností na desetiny (bez zaokrouhlení).

ČÁST DRUHÁ

DAŇ Z OBJEMU MEZD

§ 7

Poplatníci daně

(1) Daní z objemu mezd podléhají poplatníci uvedení v § 2 odst. 1 písm. a), b), d) až g) a pod-

niky a hospodářská zařízení společenských organizací s výjimkou poplatníků uvedených v odstavci 2.

(2) Poplatníky daně z objemu mezd podle odstavce 1 nejsou bytová družstva a jejich svazy s výjimkou bytových družstev uvedených v § 3 odst. 4, poplatníci uvedení v § 2 odst. 2 písm. b), umělecké svazy, kulturní fondy a socialistické organizace zastupující autory nebo výkonné umělce, podniky a hospodářská zařízení přímo napojené na rozpočty politických stran, ústředních orgánů Revolučního odborového hnutí, další podniky a hospodářská zařízení ústředních orgánů společenských organizací sdružených v Národní frontě s činností nakladatelskou a vydavatelskou a podnik Sazka.

§ 8

Základ daně

(1) Základem daně z objemu mezd je objem mzdových prostředků zúčtovaných k výplatě v běžném roce, snížený o odměny poskytnuté podle předpisů autorského práva a průmyslového práva⁶⁾ zúčtované k výplatě v běžném roce.

(2) Daň z objemu mezd zahrnuje i pojistné nemocenského pojištění.⁸⁾ Daň z objemu mezd je součástí nákladů poplatníka.

§ 9

Sazba daně

(1) Sazba daně z objemu mezd činí 50 % ze základu daně z objemu mezd s těmito odchylkami:

- a) 20 % u státních podniků Československé automobilové dopravy, u ústavů lékařské kosmetiky, u Československé obchodní a průmyslové komory, u Ústřední rady družstev, u svazů výrobních a spotřebních družstev, u organizací cestovního ruchu, u Ústředí české advokacie a Ústředí slovenské advokacie, u podniků a hospodářských zařízení vyšších orgánů společenských organizací v ekonomické působnosti ministerstva zemědělství a výživy České socialistické republiky a ministerstva zemědělství a výživy Slovenské socialistické republiky a u podniků a zařízení provozovaných uměleckými svazy, kulturními fondy a socialistickými organizacemi zastupujícími autory nebo výkonné umělce;
- b) 20 % u poplatníků poskytujících služby, a to z části základu daně z objemu mezd podle § 8, který připadá na druhy služeb vymezené v prováděcím předpise, v němž se též stanoví způsob výpočtu této části základu daně z objemu mezd;

c) 10 % u výrobních družstev invalidů a u podniků a hospodářských zařízení svazů invalidů, které zaměstnávají převážně občany se změněnou pracovní schopností.

(2) Sazbu daně z objemu mezd uvedenou v odstavci 1 písm. b) není poplatník povinen uplatňovat.

§ 10

Slevy na dani z objemu mezd

(1) Poplatníkům podléhající dani z objemu mezd (§ 7 odst. 1) s výjimkou výrobních družstev invalidů a podniků a hospodářských zařízení svazů invalidů se daň z objemu mezd snižuje o:

- a) částku 12 000 Kčs za každého pracovníka se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením;
- b) částku 3000 Kčs za každého pracovníka se změněnou pracovní schopností, a to do třiapůlprocentního podílu pracovníků se změněnou pracovní schopností z celkového přepočteného počtu pracovníků, a o částku 8000 Kčs za každého pracovníka se změněnou pracovní schopností nad třiapůlprocentní podíl.

(2) Pro výpočet slevy podle odstavce 1 je rozhodný průměrný přepočtený počet pracovníků se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením a pracovníků se změněnou pracovní schopností ve zdaňovacím období (zaokrouhlený na celá čísla nahoru). Způsob výpočtu průměrného přepočteného počtu pracovníků stanoví prováděcí předpis.

(3) Daň z objemu mezd po odečtení slev podle odstavce 1 nemůže činit méně než 10 % základu daně z objemu mezd (§ 8 odst. 1).

ČÁST TŘETÍ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Daňová registrace a oznamovací povinnost

§ 11

(1) Poplatníci, u nichž předmětem důchodové daně jsou příjmy z veškeré činnosti, jsou povinni se přihlásit u orgánu vykonávajícího správu důchodové daně a daně z objemu mezd (dále jen „orgán vykonávající správu daně“) k daňové registraci do 15 dnů od svého vzniku.

(2) Zánik poplatníka uvedeného v odstavci 1 je povinen oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastal, orgánu vykonávajícímu správu daně jeho právní

⁶⁾ Zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon) a doplňující předpisy.

Zákon č. 84/1972 Sb., o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech.

⁸⁾ § 57 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů.

nástupce nebo likvidátor, a není-li jich, pak orgán, který o zrušení rozhodl.

(3) Poplatníci, u nichž předmětem daně jsou příjmy z trvalé hospodářské činnosti, jsou povinni se přihlásit u orgánu vykonávajícího správu daně k daňové registraci do 15 dnů ode dne, kdy nabylo účinnosti povolení k provozování hospodářské činnosti, a je-li k jejímu provozování zapotřebí rozhodnutí orgánu státní správy, do 15 dnů ode dne, kdy nabylo právní moci. Není-li povolení udělováno, učiní tak do 15 dnů ode dne, kdy byla započata činnost směřující k dosahování zisku. Ukončení trvalé hospodářské činnosti nebo odnětí povolení jsou poplatníci povinni oznámit do 15 dnů ode dne, kdy byla tato činnost ukončena nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí o odnětí povolení.

(4) Poplatníci uvedení v § 2 odst. 1 písm. j) jsou povinni se přihlásit k daňové registraci u orgánu vykonávajícího správu daně do 15 dnů ode dne zřízení stálé provozovny na území Československé socialistické republiky a v přihlášce uvést údaje stanovené prováděcím předpisem. Zrušení stálé provozovny jsou povinni oznámit nejmeně 30 dnů předem. V oznámení jsou povinni uvést předpokládanou výši daně.

(5) Poplatníci uvedení v odstavcích 1 a 3 jsou povinni oznámit orgánům vykonávajícím správu daně změnu svého sídla, a to do 15 dnů ode dne, kdy nastala.

§ 12

Pokuta

(1) Orgán vykonávající správu daně může uložit pokutu až do výše 50 000 Kčs poplatníkům, kteří nesplnili povinnosti stanovené v § 11. Při ukládání pokut se přihlíží zejména k závažnosti, trvání a následkům protiprávního jednání.

(2) V řízení o uložení pokuty se postupuje podle správního řádu.¹⁰⁾

(3) Řízení o uložení pokuty lze zahájit do jednoho roku ode dne, kdy se orgán vykonávající správu daně dověděl o nesplnění povinnosti podle § 11, nejdéle však do tří let ode dne, kdy tyto skutečnosti nastaly.

(4) Výnos z pokut plyne do toho rozpočtu, do kterého plyne důchodová daň a daň z objemu mezd.

§ 13

Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok.

§ 14

Daňové přiznání

(1) Poplatník je povinen podat přiznání k dů-

chodové daní a daní z objemu mezd (dále jen „přiznání“) tomu orgánu vykonávajícímu správu daně, v jehož obvodu měl sídlo 31. prosince zdaňovacího období, a to do 15. února po uplynutí zdaňovacího období a připojit k němu účetní závěrku a další potřebné podklady. Poplatníci uvedení v § 3 odst. 2, u nichž je předmětem důchodové daně trvalá hospodářská činnost (§ 3 odst. 3), podávají přiznání jen v případě, že jim vznikne daňová povinnost. Orgán vykonávající správu daně může v odůvodněných případech prodloužit lhůtu pro podání přiznání, a to nejdéle do konce února po uplynutí zdaňovacího období.

(2) Poplatník je povinen v přiznání si sám důchodovou daň a daň z objemu mezd vypočítat a uvést též případné výjimky, zvýhodnění a slevy a vypočítat jejich výši.

(3) Poplatníci se sídlem na území Československé socialistické republiky si mohou od důchodové daně odečíst obdobnou daň zaplacenou v cizině, nejvýše však do částky důchodové daně připadající podle tohoto zákona na příjmy plynoucí z ciziny.

(4) Pokud příjmy plynou ze státu, s nímž Československá socialistická republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, postupuje se při vyloučení dvojího zdanění podle této smlouvy. Důchodová daň zaplacená ve druhém smluvním státě se však započte nejvýše částkou, která může být ve druhém smluvním státě vybrána v souladu se smlouvou o zamezení dvojího zdanění.

(5) Zanikne-li poplatník bez provedení likvidace, je jeho právní nástupce nebo orgán, který o zrušení rozhodl, povinen podat do konce následujícího měsíce od jeho zániku přiznání za uplynulou část zdaňovacího období.

(6) V případě likvidace trvá daňová povinnost i povinnost podávat každoročně přiznání až do skončení likvidace. Po skončení likvidace je likvidátor povinen podat do konce následujícího měsíce přiznání za uplynulou část zdaňovacího období a v přiznání uvést též likvidační přebytek. Přiznání je povinen doložit počáteční a konečnou likvidační rozvahou a údaji o použití likvidačního přebytku.

(7) Při zrušení stálé provozovny na území Československé socialistické republiky jsou poplatníci uvedení v § 2 odst. 1 písm. j) povinni podat přiznání nejpozději do konce následujícího měsíce za uplynulou část roku.

(8) Zjistí-li poplatník do uplynutí tří let od lhůty stanovené v odstavci 1, že předložené přiznání je neúplné nebo nesprávné, je povinen předložit do konce měsíce následujícího po tomto zjištění dodatečné přiznání. Stejnou povinnost má poplatník i tehdy, zjistí-li, že důchodová daň nebo daň z objemu mezd mají být vyšší než byly vymě-

¹⁰⁾ Zákon č. 71 1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

řeny. Dodatečné přiznání se nepodává v případech, kdy neúplnost nebo nesprávnost zjistí finanční orgány republik nebo federální ministerstvo financí.

(9) Nebylo-li přiznání nebo dodatečné přiznání podáno včas, může orgán vykonávající správu daně zvýšit důchodovou daň a daň z objemu mezd až o 10 %. U dodatečného přiznání je základem tohoto zvýšení důchodové daně a daně z objemu mezd výše rozdílu mezi v něm uvedenou výší daně a tou její částí, která byla uvedena v již dříve předloženém přiznání nebo byla již vyměřena.

§ 15

Vyměření daně

(1) Důchodovou daň a daň z objemu mezd vyměří orgán vykonávající správu daně po uplynutí zdaňovacího období; v případech uvedených v § 14 odst. 5 až 8 může orgán vykonávající správu daně vyměřit důchodovou daň a daň z objemu mezd i před uplynutím zdaňovacího období.

(2) Skutečností rozhodné pro vyměření důchodové daně a daně z objemu mezd se posuzují pro každé zdaňovací období samostatně.

(3) O vyměření důchodové daně a daně z objemu mezd vyrozumí orgán vykonávající správu daně poplatníka platebním výměrem.

(4) Dojde-li u poplatníka ke změně ve výši důchodové daně nebo daně z objemu mezd, sdělí orgán vykonávající správu daně nově upravenou výši důchodové daně nebo daně z objemu mezd poplatníkovi dodatečným platebním výměrem.

Placení daně

§ 16

(1) Poplatníci, kteří jsou povinni předkládat výkaz o výsledku hospodaření měsíčně, platí měsíční zálohy na důchodovou daň nejpozději třetího dne před koncem každého měsíce s výjimkami uvedených v odstavcích 2 a 4 takto:

- a) v lednu ve výši jedné dvanáctiny plánované roční daňové povinnosti;
- b) v únoru ve výši důchodové daně vypočtené ze zisku uvedeného ve výkazu o výsledku hospodaření na leden;
- c) v následujících měsících ve výši rozdílu mezi důchodovou daní vypočtenou ze zisku uvedeného ve výkazu o výsledku hospodaření od počátku roku a splatnými zálohami od počátku roku s výjimkou zálohy splatné v lednu.

(2) Ostatní poplatníci platí měsíční zálohy na důchodovou daň nejpozději třetího dne před koncem každého měsíce ve výši jedné dvanáctiny plánované (předpokládané) roční daňové povinnosti. Po uplynutí každého čtvrtletí, kromě IV. čtvrtletí, vypočte poplatník, s výjimkou poplatníků, kteří nesestavují výkazy o výsledku hospodaření, kolik činí důchodová daň ze zisku uvedeného ve výkazu

o výsledku hospodaření od počátku roku a rozdíl, o který je daňová povinnost vyšší nebo nižší než součet splatných záloh na daň od počátku roku, zúčtuje se zálohou splatnou v prvním měsíci následujícího čtvrtletí.

(3) Poplatníci, u nichž důchodová daň za uplynulé zdaňovací období činila méně než 400 000 Kčs, platí nejpozději třetího dne před koncem prvního měsíce po skončení I., II. a III. čtvrtletí zálohy na důchodovou daň čtvrtletně, a to ve výši důchodové daně vypočtené ze zisku vykázaného od počátku roku po odečtení již dříve splatných záloh. Pokud tyto poplatníci nesestavují výkaz o výsledku hospodaření, platí zálohy za I., II. a III. čtvrtletí ve výši jedné čtvrtiny daňové povinnosti uplynulého zdaňovacího období. Nově vzniklí poplatníci, u nichž plánovaná (předpokládaná) roční daňová povinnost činí méně než 400 000 Kčs, platí zálohy za I., II. a III. čtvrtletí ve výši jedné čtvrtiny plánované (předpokládané) roční daňové povinnosti.

(4) Poplatníci, u nichž důchodová daň za uplynulé zdaňovací období činila méně než 100 000 Kčs, a nově vzniklí poplatníci, u nichž plánovaná (předpokládaná) roční daňová povinnost činí méně než 100 000 Kčs, neplatí zálohy a roční daňovou povinnost uhradí ve lhůtě pro podání přiznání.

(5) Při výpočtu záloh na důchodovou daň včetně rentability rozhodné pro výši sazby se nepřihlíží k položkám zvyšujícím a snižujícím zisk [§ 4 odst. 1 písm. a) až d) a odst. 2 písm. a) a b)] ani k výdajům uvedeným v § 4 odst. 3. Sleva podle § 6 odst. 1 se pro zálohy na důchodovou daň vypočte podle plánované skladby činnosti.

(6) Orgán vykonávající správu daně může stanovit poplatníkům se sídlem v cizině povinnost složit k zajištění důchodové daně přiměřenou zálohu při zahájení činnosti v případech, kdy není zajištěna srážkou u dlužníka.

(7) Vznikne-li poplatníkovi přeplatek záloh na důchodovou daň, s výjimkou měsíce prosince nebo IV. čtvrtletí, zúčtuje se s nejbližší splatnou zálohou na důchodovou daň nebo na žádost poplatníka může být zúčtován na zálohy na daň z objemu mezd, popřípadě může být vrácen.

§ 17

(1) Poplatníci jsou povinni platit měsíční zálohy na daň z objemu mezd nejpozději třetího dne před koncem každého měsíce takto:

- a) v lednu ve výši jedné dvanáctiny plánované roční daňové povinnosti;
- b) v únoru ve výši daně z objemu mezd vypočtené ze základu daně z objemu mezd za leden;
- c) v následujících měsících ve výši rozdílu mezi daní z objemu mezd vypočtenou ze základu daně z objemu mezd od počátku roku a splat-

nými zálohami od počátku roku s výjimkou zálohy splatné v lednu.

(2) Zálohy na daň z objemu mezd v únoru a následujících měsících si může poplatník snížit o jednu dvanáctinu plánované roční slevy podle § 10.

§ 18

(1) Jestliže důchodová daň a daň z objemu mezd vypočtené v přiznání jsou vyšší než zaplacené zálohy, je poplatník povinen zaplatit rozdíl ve lhůtě stanovené pro podání přiznání. Jsou-li zaplacené zálohy vyšší než důchodová daň a daň z objemu mezd vypočtené v přiznání, zúčtuje se přeplatek za uplynulé zdaňovací období na zálohy důchodové daně a daně z objemu mezd v běžném roce nebo se na žádost vrátí poplatníkovi.

(2) Rozdíl vyplývající z dodatečného přiznání je poplatník povinen zaplatit ve lhůtě stanovené pro předložení dodatečného přiznání (§ 14 odst. 8).

(3) Jestliže důchodová daň a daň z objemu mezd stanovené platebním výměrem jsou vyšší než vypočtené v přiznání, je poplatník povinen zaplatit rozdíl do 15 dnů ode dne doručení platebního výměru.

(4) V odůvodněných případech může orgán vykonávající správu daně na žádost poplatníka stanovit zálohy jinak; poplatníkům uvedeným v § 2 odst. 1 písm. j) může stanovit povinnost složit k zajištění důchodové daně zálohu již při zahájení činnosti.

§ 19

Důchodová daň vybíraná srážkou

(1) Důchodová daň, jejímž základem jsou příjmy z licenčních a jím podobných poplatků, za technickou pomoc a služby, z autorských a provozovacích práv, z úroků, nájemného a podílů na zisku (dividend) uvedených v § 4 odst. 7 písm. a) až c), kterou jsou povinni platit poplatníci uvedení v § 2 odst. 1 písm. j), se vybírá srážkou. Srážku ve výši podle § 5 písm. f) a g) je povinen provést dlužník, který má sídlo nebo bydliště na území Československé socialistické republiky a vyplácí, poukazuje nebo připisuje úhrady, které jsou základem důchodové daně (dále jen „dlužník“).

(2) Dlužníkem mohou být podniky zahraničního obchodu nebo akciové společnosti, které vystupují jako smluvní strana namísto tuzemských odběratelů nebo vedle nich v mezinárodním obchodním styku, jakož i ostatní subjekty oprávněné k zahraničně obchodní činnosti a k zahraničně hospodářským službám.

(3) Dlužník je povinen sraženou důchodovou daň odvést příslušnému orgánu vykonávajícímu správu daně nejpozději do 15 dnů ode dne úhrady

nebo připsání dlužné částky ve prospěch poplatníka (věřitele). Tyto skutečnosti je povinen oznámit orgánu vykonávajícímu správu daně včetně sdělení částky, kterou poplatníkovi (věřiteli) vyplácí nebo připisuje ve prospěch, a právní důvod svého závazku.

(4) Neprovede-li dlužník srážku důchodové daně nebo sraženou důchodovou daň včas neodvede, bude na něm vymáhána jako jeho dluh. Zaváže-li se dlužník v odůvodněných případech platit důchodovou daň za poplatníka uvedeného v § 2 odst. 1 písm. j), zaplatí důchodovou daň ze základu podle § 4 odst. 7 písm. a) ve výši 42,8 % a ze základu podle § 4 odst. 7 písm. b) a c) ve výši 33,3 %.

(5) Daňová povinnost poplatníka, pokud jde o příjmy uvedené v odstavci 1, se považuje za splněnou zaplacením důchodové daně srážkou.

(6) K zajištění důchodové daně z ostatních důchodové daní podléhajících příjmů (§ 4 odst. 7 písm. d)) u poplatníků uvedených v § 2 odst. 1 písm. j) jsou dlužníci povinni srážet zálohu ve výši 5 % za podmínek uvedených v odstavcích 1 až 4.

(7) Orgán vykonávající správu daně může, vyžaduje-li to zajištění důchodové daně, zvýšit zálohu podle odstavce 6 až na 10 %, popřípadě může rozhodnout o tom, že záloha bude nižší nebo nebude srážena. K zajištění důchodové daně z příjmů ze stavebních a montážních prací může povolit dlužníkovi zajistit důchodovou daň způsobem dohodnutým ve smlouvě s poplatníkem uvedeným v § 2 odst. 1 písm. j). Proti rozhodnutí o změně výše zálohy se nelze odvolat. Orgán vykonávající správu daně může považovat důchodovou daň z ostatních příjmů podlehajících důchodové daní za vyrovnanou sraženou zálohou.

§ 20

Penále

(1) Nebyla-li důchodová daň nebo daň z objemu mezd (včetně jejího zvýšení podle § 14 odst. 9), popřípadě zálohy na ně zaplacené včas a v plné výši, je poplatník povinen zaplatit za každý den prodlení penále ve výši 0,1 % z nedoplatků důchodové daně nebo daně z objemu mezd zjištěných ke dnům splatnosti. Penále ve stejné výši je povinen platit i dlužník, který neodvedl včas a v plné výši důchodovou daň vybíranou srážkou, popřípadě zálohu na tuto daň.

(2) Uvede-li poplatník v přiznání (dodatečném přiznání) důchodovou daň nebo daň z objemu mezd nižší částkou, než jakou měl uvést, předepíše orgán vykonávající správu daně penále ve výši 10 % tohoto rozdílu. Z rozdílu mezi dodatečným přiznáním podaným na základě výsledků vnitropodnikové kontroly nebo kontroly zkladatele, popřípadě zřizovatele, provedené podle zvláštních předpisů a již podaným přiznáním nebo vyměřenou důchodovou

daní a daní z objemu mezd předepíše penále v poloviční výši. Veškeré rozdíly zjištěné v průběhu kontroly prováděné orgány vnější kontroly se považují za rozdíly zjištěné těmito orgány.

(3) Penále podle odstavce 2 se předepíše i z rozdílu mezi nově upravenou výší důchodové daně a daně z objemu mezd, sdělenou poplatníkovi dodatečným platebním výměrem a již vyměřenou výší důchodové daně a daně z objemu mezd.

(4) Předpis penále podle předchozích odstavců se sdělí poplatníkovi, popřípadě dlužníkovi platebním výměrem. Penále je splatné do 15 dnů ode dne doručení platebního výměru. Proti platebnímu výměru o předpisu penále může podat poplatník, popřípadě dlužník odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání nemá odkladný účinek.

(5) Penále se nepředepíše, nepřesáhne-li částku 100 Kčs.

(6) Orgán vykonávající správu daně může penále prominout, snížit, popřípadě upustit i od jeho předpisu za podmínek a v rozsahu stanoveném v obecně závazném právním předpise vydaném federálním ministerstvem financí, ministerstvem financí, cen a mezd České socialistické republiky a ministerstvem financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky.

§ 21

Zaokrouhlování

Důchodová daň a daň z objemu mezd se zaokrouhlují na celé stovky Kčs nahoru a jejich základy se zaokrouhlují na celé tisíce Kčs dolů. Zvýšení důchodové daně a daně z objemu mezd (§ 14 odst. 9) i penále (§ 20) se zaokrouhlují na celé desítky Kčs dolů. Zálohy na důchodovou daň a na daň z objemu mezd se zaokrouhlují na celé tisíce Kčs dolů. Základ důchodové daně vybírané srážkou se zaokrouhluje na celé stovky Kčs dolů a důchodová daň vybíraná srážkou (záloha na tuto daň) na celé desítky Kčs nahoru.

§ 22

Zánik práva vyměřit a vymáhat daň a penále

(1) Důchodovou daň, daň z objemu mezd a penále nelze vyměřit ani vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník povinen podat přiznání, popřípadě dlužník srazit důchodovou daň nebo zálohu na tuto daň.

(2) Je-li v této lhůtě proveden úkon k vyměření nebo vymáhání důchodové daně, daně z objemu mezd nebo penále, běží lhůta pro vyměření nebo vymáhání znovu od konce roku, ve kterém byl poplatník, popřípadě dlužník o tomto úkonu zpraven; vyměřit a vymáhat důchodovou daň, daň z objemu mezd a penále lze však nejpozději do deseti let počítaných od konce zdaňovacího období, v němž byl poplatník povinen podat přiznání, popřípadě dlužník srazit důchodovou daň nebo zálohu na tuto daň.

§ 23

Řízení

(1) Pro řízení ve věcech důchodové daně a daně z objemu mezd platí zvláštní předpisy,¹¹⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Ustanovení zvláštních předpisů o výkonu rozhodnutí v řízení ve věcech daní a poplatků, platné pro státní podniky,¹²⁾ platí pro všechny poplatníky. Použije se obdobně pro úhradu dlužných částek z účtů u bank a spořitelén.¹³⁾

§ 24

Výnos daně

Rozpočtové určení výnosu důchodové daně a daně z objemu mezd upravených tímto zákonem stanoví zvláštní předpisy.¹⁴⁾

ČÁST ČTVRTÁ

ZMOCŇOVACÍ USTANOVENÍ

§ 25

(1) Vláda Československé socialistické republiky může k běžnému usměrňování vývoje ekonomiky nařízením zvýšit nebo snížit sazbu důchodové daně a sazbu daně z objemu mezd pro rok 1990 nejvýše o 10 bodů, pro rok 1991 nejvýše o 5 bodů; případnou úpravu sazby pro rok 1991 stanoví nejpozději do 30. září 1990.

(2) Vláda Československé socialistické republiky může nařízením zúžit okruh poplatníků uvedených v § 9 odst. 1.

§ 26

(1) Federální ministerstvo financí může učinit ve vztahu k cizině opatření k zajištění vzájem-

¹¹⁾ Vyhláška ministerstva financí č. 16/1962 Sb., o řízení ve věcech daní a poplatků.

¹²⁾ § 27 vyhlášky č. 16/1962 Sb.

¹³⁾ Zákon č. 158/1989 Sb., o bankách a spořitelnách.

¹⁴⁾ Zákon č. 129/1989 Sb., o rozpočtové soustavě Československé socialistické republiky a o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky (rozpočtová pravidla).

Zákon SNR č. 169/1982 Sb., o rozpočtovém určení výnosu a správě odvodů, důchodové daně a příspěvku na sociální zabezpečení.

Zákon ČNR č. 174/1982 Sb., o rozpočtovém určení výnosu a správě odvodů, důchodové daně a příspěvku na sociální zabezpečení.

nosti nebo odvetná opatření a opatření k zjednodušení vybírání důchodové daně.

(2) Federální ministerstvo financí, pokud jde o poplatníky v působnosti orgánů federace, Ústřední radu družstev včetně organizací jí řízených a poplatníky uvedené v § 2 odst. 1 písm. e), h) a j) a ministerstvo financí, cen a mezd České socialistické republiky a ministerstvo financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky, pokud jde o ostatní poplatníky, mohou:

- a) rozhodnout ve sporných případech o způsobu zdanění;
- b) zcela nebo zčásti osvobodit od důchodové daně nově zřízené organizace, a to nejvýše na dobu dvou let od zahájení činnosti; u poplatníků uvedených v § 2 písm. e) snížit sazbu důchodové daně a daně z objemu mezd, popřípadě upravit základ daně z objemu mezd;
- c) povolit slevu na důchodové dani podle § 6 I u dalších poplatníků;
- d) učinit opatření, aby bylo zabráněno dvojímu zdanění téhož základu důchodové daně;
- e) učinit opatření k zamezení tvrdostí a nesrovnalostí, popřípadě povolit úlevu, vyžadují-li to společenské zájmy a určit orgány a vymezit jejich oprávnění k povolování těchto úlev.

(3) Orgán vykonávající správu daně může poplatníkům uvedeným v § 2 odst. 1 písm. j) stanovit jinak lhůtu oznamovací povinnosti (§ 11 odst. 4), zdaňovací období (§ 13), odchýlnou lhůtu pro podání přiznání (§ 14), stanovit důchodovou daň paušálem v případech, kdyby stanovení základu důchodové daně bylo spojeno s nepřiměřenými obtížemi, popřípadě dlužníkům stanovit jinak lhůtu pro odvod důchodové daně vybírané srážkou nebo sražené zálohy na tuto daň.

§ 27

Federální ministerstvo financí upraví prováděcím předpisem podrobnosti k § 2 až 6, 9 až 11.

ČÁST PÁTÁ

NOVELIZACE ZÁKONŮ č. 172/1988 Sb. a č. 116/1985 Sb.

§ 28

Zákon č. 172/1988 Sb., o zemědělské dani, se mění a doplňuje takto:

1. § 9 odst. 1 zní:

„(1) Základem daně z objemu mezd a odměn je objem mzdových prostředků a odměn za práci zúčtovaných k výplatě v běžném roce, snížený o odměny poskytované podle předpisů autorského práva a průmyslového práva¹²⁾ zúčtované k výplatě v běžném roce.“

2. V poznámce 12) se vypouští tečka a doplňují se slova „a zákon č. 84/1972 Sb., o objevech,

vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech.“

3. V § 10 se doplňuje odstavce 4, který zní:

„(4) Sazbu daně uvedenou v odstavci 2 není poplatník povinen uplatňovat.“

4. Za § 10 se vkládá § 10a, který zní:

„§ 10a

Slevy na dani z objemu mezd

(1) Poplatníkům podléhajícím dani z objemu mezd a odměn (§ 8) se daň z objemu mezd snižuje o:

- a) částku 12 000 Kčs za každého pracovníka nebo člena (dále jen „pracovník“) se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením;
- b) částku 3000 Kčs za každého pracovníka se změněnou pracovní schopností, a to do třiapůlprocentního podílu pracovníků se změněnou pracovní schopností z celkového přepočteného počtu pracovníků, a o částku 8000 Kčs za každého pracovníka se změněnou pracovní schopností nad třiapůlprocentní podíl.

(2) Pro výpočet slevy podle odstavce 1 je rozhodný průměrný přepočtený počet pracovníků se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením a pracovníků se změněnou pracovní schopností ve zdaňovacím období (zaokrouhlený na celá čísla nahoru).

(3) Daň z objemu mezd a odměn po odečtení slev podle odstavce 1 nemůže činit méně než 10 % základu daně z objemu mezd a odměn (§ 9 odst. 1 a 2).“

5. V § 14 se nahrazuje tečka na konci věty středníkem a doplňují se slova „u bank založených jako společný podnik¹⁰⁾ činí sazba 65 %“.

6. V § 43 se doplňuje odstavce 3, který zní:

„(3) Pokud se v obecně závazných právních předpisech platných pro poplatníky zemědělské daně užívá pojmu příspěvek na sociální zabezpečení, rozumí se jím též daň z objemu mezd a odměn podle tohoto zákona, není-li stanoveno jinak.“

§ 29

Zákon č. 116/1985 Sb., o podmínkách činnosti organizací s mezinárodním prvkem v Československé socialistické republice, se mění takto:

1. V § 3 odst. 2 se vypouští věta druhá.

2. V § 4 se vypouští odstavce 2.

ČÁST ŠESTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 30

Rozhodnutí o osvobození od důchodové daně

stanovená podle dosavadních předpisů¹⁵⁾ zůstávají nedotčena.

§ 31

(1) Důchodová daň a daň z objemu mezd se vyměří podle tohoto zákona poprvé na základě výsledků dosažených v roce 1990.

(2) Pro daňové povinnosti vzniklé před 1. lednem 1990 se použije zákona č. 164/1982 Sb., ve znění zákona č. 171/1988 Sb.

(3) Pokud se v obecně závazných právních předpisech platných pro poplatníky důchodové daně užívá pojmu příspěvek na sociální zabezpečení, rozumí se jím též daň z objemu mezd podle tohoto zákona, není-li stanoveno jinak.

§ 32

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. zákon č. 164/1982 Sb., o důchodové daní, ve znění zákona č. 171/1988 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 161/1982 Sb., o odvodech do státního rozpočtu a zákon č. 164/1982 Sb., o důchodové daní,
2. vyhláška federálního ministerstva financí č. 167/1982 Sb., kterou se provádí zákon o důchodové daní.

§ 33

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1990.

Čalfa v. r.

též na místě prezidenta republiky podle čl. 64
ústavního zákona o československé federaci

Kukrál v. r.

¹⁵⁾ § 23 odst. 2 písm. b) zákona č. 164/1982 Sb., o důchodové daní, ve znění zákona č. 171/1988 Sb.

158

ZÁKON

ze dne 13. prosince 1989

o bankách a spořitelnách

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

ložení banky jako akciové společnosti za podmínek stanovených zvláštním předpisem.⁶⁾

ČÁST PRVNÍ

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Bankami a spořitelnamí ve smyslu tohoto zákona jsou právnické osoby se sídlem v Československé socialistické republice, které jsou založeny jako státní peněžní ústavy podle tohoto zákona, nebo jako akciové společnosti, družstevní podniky nebo společné podniky podle zvláštních předpisů¹⁾ při splnění podmínek stanovených tímto zákonem.

§ 2

(1) Právní poměry bank založených jako akciové společnosti, družstevní podniky a společné podniky se řídí právními předpisy, podle kterých byly založeny, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Pro banku založenou jako družstevní nebo společný podnik se nepoužijí ustanovení týkající se socialistické samosprávy.²⁾

ČÁST DRUHÁ

ZALOŽENÍ BANK A SPOŘITELN

§ 3

(1) Banku jako státní peněžní ústav může založit ústřední orgán státní správy nebo Státní banka československá.

(2) Banku jako akciovou společnost,³⁾ jako družstevní podnik⁴⁾ nebo jako společný podnik⁵⁾ mohou založit československé právnické osoby podle zvláštních předpisů.

(3) Zahraniční osoby se mohou podílet na za-

§ 4

Spořitelnu může založit ministerstvo financí, cen a mezd republiky, na jejímž území má mít spořitelna sídlo.

§ 5

(1) K založení banky nebo spořitelny, k jejich rozdělení, sloučení nebo splynutí s jinou bankou nebo spořitelnou, jakož i ke změně předmětu jejich činnosti a ke změně výše a způsobu vytváření základního jmění uděluje povolení Státní banka československá v dohodě s federálním ministerstvem financí a u bank též po projednání s ministerstvem financí, cen a mezd republiky, na jejímž území má mít nebo má banka sídlo, není-li toto ministerstvo zakladatelem.

(2) V žádosti o povolení k založení banky nebo spořitelny se uvede název a sídlo banky nebo spořitelny, označení zakladatele, rozsah a způsob vytváření základního jmění a vymezený předmět činnosti banky nebo spořitelny.

(3) Je-li zakladatelem banky federální ministerstvo financí, uděluje v případech, na které se vztahuje ustanovení odstavce 1, povolení k založení banky Státní banka československá, je-li zakladatelem Státní banka československá, uděluje souhlas se založením banky federální ministerstvo financí.

(4) O žádosti o udělení povolení k založení banky, jež nemá být státním peněžním ústavem, a k rozdělení, sloučení nebo splynutí banky, jež není státním peněžním ústavem, se rozhoduje ve správním řízení.⁷⁾

(5) Při rozhodování o udělení povolení podle odstavce 1 se přihlédne k potřebě účelného uspo-

¹⁾ Zákon č. 243/1949 Sb., o akciových společnostech.

Zákon č. 94/1988 Sb., o bytovém, spotřebním a výrobním družstevnictví.

Zákon č. 90/1988 Sb., o zemědělském družstevnictví.

²⁾ § 65 odst. 3 zákona č. 94/1988 Sb.

§ 71 odst. 1, § 72 odst. 1 písm. a) a § 73 zákona č. 90/1988 Sb.

³⁾ § 3 zákona č. 243/1949 Sb.

⁴⁾ § 64 zákona č. 94/1988 Sb.

⁵⁾ § 68 zákona č. 90/1988 Sb.

⁶⁾ Zákon č. 173/1988 Sb., o podniku se zahraniční majetkovou účastí.

⁷⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

řádání bank a spořitelen a dále k tomu, zda banka nebo spořitelna po založení, rozdělení, sloučení nebo splynutí nebo po změně základního jmění bude mít dostatečné základní jmění a pracovní technické předpoklady pro řádný výkon své činnosti.

§ 6

Zakladatel státního peněžního ústavu

- a) zabezpečuje základní jmění;
- b) vydává zakladací listinu;
- c) jmenuje a odvolává statutární orgán;
- d) vykonává ve vztahu ke státnímu peněžnímu ústavu funkci orgánu hospodářského řízení za podmínek a v rozsahu stanoveném obecně závaznými právními předpisy a v tomto postavení kontroluje hospodářskou a sociální činnost státního peněžního ústavu;
- e) potvrzuje roční účetní závěrku státního peněžního ústavu;
- f) rozhoduje o rozdělení, sloučení, splynutí a zrušení státního peněžního ústavu.

§ 7

Zakladací listina státního peněžního ústavu obsahuje zejména

- a) jeho název, sídlo a identifikační číslo;⁸⁾
- b) označení „státní peněžní ústav“;
- c) označení zakladatele;
- d) výši základního jmění;
- e) vymezení předmětu činnosti.

§ 8

(1) Státní peněžní ústav vzniká dnem zápisu do podnikového rejstříku. Návrh na zápis podává zakladatel.

(2) Vnitřní organizační uspořádání státního peněžního ústavu upravuje organizační řád vydaný jeho statutárním orgánem.

ČÁST TŘETÍ

ČINNOST BANK A SPOŘITELN

§ 9

(1) Banky a spořitelny v souladu s cíli státní hospodářské politiky podporují rozvoj socialistického podnikání a spořivost obyvatelstva a řídí se jím určenými závaznými výstupy pětiletého státního plánu hospodářského a sociálního rozvoje a dále měnového plánu.

(2) Banky a spořitelny

- a) přijímají vklady od právnických a fyzických osob;
- b) poskytují z vlastních a svěřených prostředků

úvěry právnickým osobám a půjčky fyzickým osobám;

- c) provádějí tuzemský platební a zúčtovací styk;
- d) provádějí směnářenskou činnost;
- e) na základě povolení Státní banky československé provozují obchod s devizovými hodnotami přesahující směnářenskou činnost a provádějí platební styk se zahraničím;
- f) provádějí operace s cennými papíry;
- g) poskytují depozitní služby.

(3) Banky a spořitelny mohou provozovat i další činnosti v oblasti bankovních obchodů a peněžních služeb, uvedené v zakladací listině nebo zvláštních předpisech.

§ 10

(1) Pro požadovaný druh bankovních obchodů a peněžních služeb si právnické a fyzické osoby mohou zvolit banku a spořitelnu.

(2) Banky a spořitelny si mohou zvolit právnickou nebo fyzickou osobu, pro kterou budou provádět požadované bankovní obchody nebo poskytovat peněžní služby.

(3) Banka je však povinna otevřít a vést účet⁹⁾ právnické osoby, která o to požádá a nemá již tento účet otevřen u jiné banky nebo u spořitelny. Spořitelna je povinna přijímat vklady fyzické osoby, která ji o to požádá.¹⁰⁾

§ 11

(1) Banky a spořitelny přijímají vklady od právnických a fyzických osob a poskytují úvěry právnickým osobám a půjčky fyzickým osobám; tyto činnosti provádějí na smluvním základě.

(2) Úrokové sazby z přijatých vkladů právnických osob a z poskytnutých úvěrů podle odstavce 1 sjednávají banky a spořitelny v rámci stanoveného rozpětí úrokových sazeb nebo přípustných odchylek od sazby úroků z úvěrů, jež Státní banka československá poskytuje bankám. Toto rozpětí úrokových sazeb nebo přípustné odchylky od uvedené úrokové sazby vyhlásuje Státní banka československá ve Sbírce zákonů. Státní banka československá může takto vyhlásit i sazbu rozhodnou při koupi převoditelných cenných papírů před jejich splatností bankami a spořitelnami.

(3) Úrokové sazby z přijatých vkladů fyzických osob a z půjček poskytovaných bankami a spořitelnami fyzickým osobám podle odst. 1 vyhlásí Státní banka československá v dohodě s federálním ministerstvem financí a ministerstvy financí, cen a mezd České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky ve Sbírce zákonů.

(4) Úrokové sazby vyhlášené podle odstavců

⁸⁾ Vyhláška Federálního statistického úřadu č. 117 1972 Sb., o jednotném číselníku organizací v ČSSR.

⁹⁾ § 366 hospodářského zákoníku č. 109 1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 80/1989 Sb.).

¹⁰⁾ § 325 odst. 1 občanského zákoníku č. 40 1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 70/1983 Sb.).

2 a 3 nenahrazují úrokové sazby stanovené zvláštními předpisy.¹¹⁾

(5) Je-li banka nebo spořitelna povinna na základě právního předpisu nebo závazného výstupu pětiletého státního plánu hospodářského a sociálního rozvoje poskytnout úvěr nebo půjčku za stanovených podmínek a vznikne-li jí tím majetková újma, je banka nebo spořitelna oprávněna požadovat úhradu této újmy ze státního rozpočtu, ke kterému má odvodovou nebo daňovou povinnost.

§ 12

Za vklady a jiné majetkové hodnoty fyzických osob uložené u státních peněžních ústavů, jakož i za úroky z vkladů fyzických osob u státních peněžních ústavů ručí stát.

§ 13

Banky a spořitelny jsou povinny používat vlastních a svěřených prostředků takovým způsobem, aby zaručovaly plnění svých závazků.

§ 14

(1) Kromě bank nebo spořitelén může některou z činností uvedených v § 9 odst. 2 provozovat i jiná právnická osoba vedle své hlavní činnosti, a to na základě povolení uděleného jí na její žádost.

(2) Povolení k provozování činností uvedených v § 9 odst. 2 písm. a), b), c), d) a e) uděluje Státní banka československá a v případech uvedených v písmenech f) a g) Státní banka československá v dohodě s federálním ministerstvem financí ve správním řízení.⁸⁾ Při rozhodování o udělení povolení podle odstavce 1 platí obdobně ustanovení § 5 odst. 5.

(3) Právnická osoba, které bylo uděleno povolení podle odstavce 1, má ohledně výkonu činnosti, na kterou se toto povolení vztahuje, práva a povinnosti, jež mají banky a spořitelny podle tohoto zákona s výjimkou § 26.

(4) Povolení se nevyžaduje k provozování činností uvedených

- a) v § 9 odst. 2 písm. a) a b), jde-li o používání prostředků společných družstevních účelových fondů vytvářených podle zvláštního předpisu;¹²⁾
- b) v § 9 odst. 2 písm. c) a e) u platebního styku se zahraničím; jde-li o výkon těchto činností poštou.¹³⁾

(5) Právnické osoby, jež jsou oprávněny provádět činnosti uvedené v odstavci 4 bez povolení, mají u této činnosti práva a povinnosti, jež mají banky a spořitelny podle tohoto zákona s výjimkou § 26.

ČÁST ČTVRTÁ

HOSPODAŘENÍ BANK A SPOŘITELN

§ 15

(1) Banky a spořitelny vykonávají svou činnost na základě samofinancování, úplného chozrasčotu a svého plánu hospodářského a sociálního rozvoje. Využívají vlastních i svěřených prostředků k svému hospodářskému rozvoji a v závislosti na výsledcích hospodaření pečují i o rozvoj svého pracovního kolektivu.

(2) Státní peněžní ústavy jsou subjektem vztahů ke státnímu rozpočtu a k rozpočtům národních výborů.

§ 16

(1) Banky a spořitelny vytvářejí tyto fondy:

- a) statutární fond;
- b) rezervní fond;
- c) rizikový fond;
- d) fond rozvoje;
- e) fond kulturních a sociálních potřeb a fond odměn podle obecně závazných právních předpisů.

(2) Banky a spořitelny si mohou vytvářet ze svého použitelného zisku další fondy podle svého uvážení.

(3) Prostředky fondů vytvořené bankami a spořitelny jím nelze odejmout; o jejich použití rozhodují banky a spořitelny v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

ČÁST PÁTÁ

STÁTNÍ DOZOR

§ 17

(1) Banky a spořitelny podléhají státnímu dozoru.

(2) Státní dozor nad činností bank vykonává federální ministerstvo financí.

(3) Státní dozor nad činností spořitelén vykonává ministerstvo financí, cen a mezd republiky, na jejímž území má spořitelna sídlo.

§ 18

(1) Výkon státního dozoru zahrnuje

- a) kontrolu hospodaření bank a spořitelén z hlediska zabezpečení plnění jejich závazků a z hlediska udržování obecně závazných právních předpisů upravujících jejich hospodaření;

¹¹⁾ Zvláštní zákonem opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 14/1973 Sb., o poskytování půjček se státním příspěvkem mladým manželům, ve znění nařízení vlády ČSSR č. 44/1987 Sb. a vyhláška federálního ministerstva financí, ministerstva financí ČSR, ministerstva financí SSR a předsedy Státní banky československé č. 136/1985 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě a modernizaci rodinných domků v osobním vlastnictví, ve znění vyhlášky č. 74/1989 Sb.

¹²⁾ § 52 písm. e) a § 59 odst. 1 písm. e) zákona č. 94/1988 Sb.

¹³⁾ Zákon č. 222/1946 Sb., o poště (poštovní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- b) dozor nad tím, zda banky a spořitelny vykonávají svou činnost v souladu s povolením uděleným podle § 5 odst. 1;
- c) právo požadovat předkládání účetních závěrek a jiných dokladů o činnosti;
- d) právo účastnit se jednání řídicích orgánů bank a spořitelen.

(2) Předmětem státního dozoru nejsou jednotlivé vklady fyzických osob a půjčky poskytované jednotlivým fyzickým osobám.

§ 19

(1) Jestliže při výkonu státního dozoru (§ 18) byly zjištěny závažné nedostatky, určí orgán státního dozoru lhůtu k jejich odstranění a informuje o tom u banky založené jako státní peněžní ústav, jako družstevní podnik nebo jako společný podnik jejího zakladatele, popřípadě právnické osoby, které se podílejí na jejich založení, a u banky založené jako akciová společnost její dozorčí orgán.

(2) Pokud nebyly zjištěny nedostatky ve stanovené lhůtě odstraněny, orgán státního dozoru bance nebo spořitelně pozastaví nebo odejme v omezeném nebo v celém rozsahu oprávnění k činnosti vyplývající z povolení uděleného podle § 5 odst. 1. V tomto případě nesmí banka nebo spořitelna vstupovat do právních vztahů v oblasti, které se rozhodnutí týká.

(3) Při pozastavení činnosti nabývá banka nebo spořitelna opět toto oprávnění uplynutím doby, na niž bylo rozhodnutí o pozastavení činnosti omezeno, nebo dnem, kdy bylo toto rozhodnutí zrušeno.

ČÁST ŠESTÁ

ZÁNİK BANK A SPOŘITELEN

§ 20

(1) Státní peněžní ústav zaniká rozdělením, sloučením, splynutím nebo zrušením.

(2) Rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení státního peněžního ústavu nesmí být na újmu jeho věřitelů a k jeho účinnosti se vyžaduje zápis do podnikového rejstříku.

(3) Zánik banky nebo spořitelny založené jako akciová společnost, družstevní podnik nebo společný podnik se řídí zvláštními předpisy.

§ 21

(1) Zaniká-li státní peněžní ústav sloučením nebo splynutím, přechází jeho majetek a závazky

na státní peněžní ústav přejímající, popřípadě nově vzniklý.

(2) Při rozdělení státního peněžního ústavu rozhodne zakladatel o přechodu majetku a závazků na státní peněžní ústavy vzniklé rozdělením. Není-li rozhodnuto o přechodu některého závazku rozděleného státního peněžního ústavu, může věřitel uplatnit své právo vůči kterémukoli státnímu peněžnímu ústavu, který vznikl rozdělením.

§ 22

(1) Likvidace státního peněžního ústavu se řídí ustanoveními § 27a až § 27e hospodářského zákoníku přiměřeně.

(2) Likvidace státního peněžního ústavu při jeho předlužení se řídí zvláštními předpisy.¹⁴⁾

ČÁST SEDMÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 23

(1) Na všechny bankovní obchody a peněžní služby bank a spořitelen včetně stavů na účtech a depozit cenných papírů se vztahuje bankovní tajemství podle odstavce 2, § 24 a § 25.

(2) Zprávy o stavu na účtech právnických osob a o úvěrech jim poskytnutých lze podat těmto osobám, jejich zakladatelům a s výslovným souhlasem právnické osoby i jiným osobám. Bez tohoto souhlasu lze zprávu podat jen při prokázání oprávněného zájmu a jen se souhlasem statutárního orgánu banky nebo spořitelny, anebo stanoví-li tak obecně závazný právní předpis.

§ 24

(1) U vkladů fyzických osob je banka a spořitelna povinna zachovat anonymitu vkladů i vkladatelů ve vztahu k třetím osobám a u vkladů znějících na doručitele se zachovává anonymita vkladatele i ve vztahu k bance a spořitelně.

(2) Zprávu o vkladu fyzické osoby lze podat jen na dotaz soudu pro účely občanského soudního řízení¹⁵⁾ a na dotaz soudu nebo jiného orgánu činného v trestním řízení při trestním stíhání¹⁶⁾ týkajícím se vkladu. Dotaz musí obsahovat údaje, podle nichž lze vklad jednoznačně identifikovat. Nedotčeno zůstává oprávnění státních notářství podle zvláštního předpisu v řízení o dědictví.¹⁷⁾

§ 25

(1) Pracovníci a funkcionáři bank a spořitelen, jakož i pracovníci státního dozoru jsou povinni

¹⁴⁾ § 352 až 354 občanského soudního řádu č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 78/1983 Sb.).

¹⁵⁾ Třetí a čtvrtá část občanského soudního řádu.

¹⁶⁾ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ Zákon č. 95/1963 Sb., o státním notářství a o řízení před státním notářstvím (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 72/1983 Sb.).

zachovávat mlčenlivost ve služebních věcech, dotýkajících se obchodních zájmů bank a spořitelen a jejich klientů.

(2) Z důvodů uvedených v § 23 odst. 2 a § 24 odst. 2 mohou být statutárním orgánem banky nebo spořitelny této povinnosti zproštěni.

(3) Povinnost zachovávat mlčenlivost trvá i po skončení pracovně právního vztahu nebo výkonu funkce.

§ 26

Banky a spořitelny jsou povinny ročně zveřejňovat své účetní závěrky a zprávy k nim.

ČÁST OSMÁ

USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 27

(1) Živnostenská banka, n. p., Investiční banka, státní peněžní ústav, Česká státní spořitelna a Slovenská státní spořitelna, jež byly zřízeny příslušnými právními předpisy zrušovanými podle § 31 se od nabytí účinnosti tohoto zákona považují za státní peněžní ústavy založené podle tohoto zákona a vykonávají nadále svou činnost podle jeho ustanovení. Rovněž jejich zánik se řídí tímto zákonem.

(2) Práva a povinnosti zakladatele má ve vztahu

- a) k Investiční bance federální ministerstvo financí a při jejich výkonu postupuje způsobem dohodnutým s ministerstvy financí, cen a mezd České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky,
- b) k Živnostenské bance, n. p. Státní banka československá,
- c) k České státní spořitelně ministerstvo financí, cen a mezd České socialistické republiky,
- d) k Slovenské státní spořitelně ministerstvo financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky.

§ 28

(1) Do vyhlášení úrokových sazeb podle § 11 odst. 2 a 3 platí úrokové sazby stanovené podle dosavadních předpisů.¹⁸⁾

(2) Ustanovení § 11 odst. 5 se použije na případy, kdy právní předpis nebo závazný výstup pře-

tiletého státního plánu hospodářského a sociálního rozvoje stanoví podmínky úvěru nebo půjčky je vydán po nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 29

(1) Vláda Československé socialistické republiky upraví nařízením finanční hospodaření státních peněžních ústavů.

(2) Federální ministerstvo financí upraví obecně závazným právním předpisem financování společenské spotřeby u státních peněžních ústavů.

§ 30

Slovenská Tatra banka, n. p. se od nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za státní peněžní ústav založený podle tohoto zákona. Federální ministerstvo financí určí, kdo bude mít práva a povinnosti jejího zakladatele.

§ 31

Zrušují se:

1. zákon č. 181/1948 Sb., o organizaci peněžnictví,
2. zákon č. 84/1952 Sb., o organizaci peněžnictví,
3. zákon č. 72/1967 Sb., o Státní spořitelně, ve znění zákona č. 163/1968 Sb.,
4. zákon č. 183/1948 Sb., o Investiční bance, ve znění zákonů č. 61/1950 Sb. a č. 84/1952 Sb.,
5. nařízení ministra financí č. 223/1948 Sb., o zahájení činnosti Investiční banky,
6. vyhláška ministerstva financí č. 36/1956 Sb., o úpravě některých poměrů Živnostenské banky,
7. zákon č. 38/1948 Sb., o Národní bance československé, ve znění pozdějších předpisů,
8. zákon č. 182/1948 Sb., kterým se rozšiřuje působnost a mění právní povaha Poštovní spořitelny, ve znění pozdějších předpisů,
9. zákon č. 43/1948 Sb., o zemědělském úvěru, ve znění pozdějších předpisů,
10. vyhláška ministra financí č. 516/1949 Ú. l., o zemědělských úvěrech (slov. č. 527/1949 Ú. v.).

§ 32

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1990.

Čalfa v. r.

též na místě prezidenta republiky podle čl. 64
ústavního zákona o československé federaci

Kukrál v. r.

¹⁸⁾ Vyhláška ministerstva financí č. 47/1964 Sb., o peněžních službách občanům, ve znění pozdějších předpisů.

159

Z Á K O N

ze dne 13. prosince 1989,

kterým se mění a doplňuje trestní zákon, zákon o přečinech a trestní řád

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Článek I

Trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění zákonů č. 120/1962 Sb., č. 53/1963 Sb., č. 56/1965 Sb., č. 81/1966 Sb., č. 148/1969 Sb., č. 45/1973 Sb., č. 43/1980 Sb. a zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 10/1989 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. § 101 včetně nadpisu se vypouští.

2. § 109 včetně nadpisu zní:

„§ 109

Nedovolené překročení státní hranice

(1) Kdo překročí státní hranici za použití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na tři léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, jestliže

- a) čin uvedený v odstavci 1 zorganizuje,
- b) spáchá takový čin, ačkoliv mu jako československému občanu bylo zvlášť uloženo uchovávat státní tajemství,
- c) způsobí takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
- d) spáchá takový čin za branné pohotovosti státu.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, jestliže činem uvedeným v odstavci 1 způsobí smrt.“

3. § 110 včetně nadpisu se vypouští.

4. V § 156a se slova „jeden rok“ nahrazují slovy „šest měsíců“.

5. Za § 169 se vkládá nový § 169a, který včetně nadpisu zní:

„§ 169a

Zasahování do nezávislosti soudu

(1) Kdo působí na soudce, aby porušil své povinnosti v řízení před soudem, bude potrestán

odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo nápravným opatřením.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu

- a) opatřit sobě nebo jinému značný prospěch, nebo
- b) způsobit značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.“

6. § 178 včetně nadpisu se vypouští.

7. Za § 181 se vkládají nové § 181a a 181b, které včetně společného nadpisu znějí:

„Ohrožení životního prostředí

§ 181a

(1) Kdo vážně ohrozí životní prostředí tím, že poruší zvláštní předpisy o tvorbě a ochraně životního prostředí týkající se ovzduší, vod, půdy, ochrany živočichů nebo rostlin nebo nakládání s jadernými nebo radioaktivními, toxickými nebo nebezpečnými biologickými materiály (ohrožení životního prostředí), bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán, jestliže činem uvedeným v odstavci 1 způsobí na životním prostředí značnou újmu.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, jestliže činem uvedeným v odstavci 1 způsobí na životním prostředí újmu velkého rozsahu.

§ 181b

(1) Kdo z nedbalosti vážně ohrozí životní prostředí (§ 181a odst. 1), bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody až na tři léta nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo

b) způsobí-li takovým činem na životním prostředí značnou újmu.

{3} Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 2 písm. a) na životním prostředí újmu velkého rozsahu.“

8. § 203 včetně nadpisu zní:

„§ 203

Příživnictví

Kdo se soustavně vyhýbá poctivé práci a prostředky k obživě si opatřuje nekalým způsobem, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.“

9. § 211 včetně nadpisu se vypouští.

Článek II

Zákon č. 150/1969 Sb., o přečinech, ve znění zákona č. 46/1973 Sb. a zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 10/1989 Sb. se mění takto:

V § 6 se slova „šest měsíců“ nahrazují slovy „tři měsíce“, částka „20 000 Kčs“ se nahrazuje částkou „5 000 Kčs“ a ustanovení písmene c) se vypouští.

Článek III

Přechodná ustanovení

1. Trest pravomocně uložený před účinností tohoto zákona za čin, který není trestným činem ani přečinem podle tohoto zákona, se nevykoná; ustanovení trestního zákona o souhrnném trestu se v takovém případě neužije. Byl-li za takový trestný čin a sbíhající se jiný čin uložen úhrnný nebo souhrnný trest, soud trest poměrně zkrátí. Přitom přihlédne ke vzájemnému poměru závažnosti činu, který od účinnosti tohoto zákona není trestným činem ani přečinem a činů ostatních.

2. Trest pravomocně uložený po nabytí účinnosti zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění Československé socialistické republiky č. 10/1989 Sb. za trestný čin ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele podle § 156a trestního zákona soud poměrně zkrátí. Přitom přihlédne ke vzájemnému poměru horní hranice trestu odnětí svobody před nabytím a po nabytí účinnosti tohoto zákona. Podle stejných zásad postupuje, byl-li za tento čin a sbíhající se jiný čin uložen úhrnný nebo souhrnný trest.

Článek IV

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soud-

ním [trestní řád], ve znění zákonů č. 57/1965 Sb., č. 58/1969 Sb., č. 149/1969 Sb., č. 48/1973 Sb., č. 29/1978 Sb. a č. 43/1980 Sb., se mění takto:

§ 71 včetně nadpisu zní:

„Trvání vazby

§ 71

{1} Vazba v přípravném řízení může trvat vždy jen nezbytně nutnou dobu (§ 72). Jestliže by vazba přesáhla dva měsíce a hrozí nebezpečí, že by propuštěním na svobodu mohlo být zmařeno nebo ztěženo dosažení účelu trestního řízení, může nadřízený prokurátor prodloužit tuto lhůtu vždy nejdéle o jeden měsíc, nanejvýš však na jeden rok. Nad tuto lhůtu může vždy nejdéle o jeden měsíc vazbu prodloužit pouze generální prokurátor Československé socialistické republiky. Při prodlužování vazby je prokurátor povinen učinit veškerá opatření k urychlení trestního řízení. Vazba v přípravném řízení však nesmí přesáhnout dva roky; není-li v této lhůtě podána obžaloba, musí být obviněný propuštěn na svobodu.

{2} Celková vazba v trestním řízení nesmí přesáhnout horní hranici trestní sazby odnětí svobody stanovené na čin, pro který je obviněný ve vazbě. Není-li v této lhůtě trestní stíhání skončeno, musí být obviněný propuštěn na svobodu.

{3} Lhůty uvedené v odstavcích 1 a 2 se počítají ode dne, kdy došlo k omezení osobní svobody obviněného.

{4} Do běhu lhůt podle odstavců 1 a 2 se nezačítává doba, po kterou se obviněný nemohl účastnit úkonů trestního stíhání v důsledku toho, že si úmyslně způsobil újmu na zdraví. Rozhodnutí o tom činí prokurátor, v řízení před soudem předseda senátu. Proti rozhodnutí je přípustná stížnost, o níž v přípravném řízení rozhoduje soud, v jehož obvodě je prokurátor činný, v řízení před soudem nadřízený soud.

{5} Ustanovení odstavců 1 a 2 se užije přiměřeně na trvání vazby, o níž bylo rozhodnuto podle § 275 odst. 3 nebo § 287; délka jejího trvání se však posuzuje samostatně a nezávisle na vazbě v původním řízení a včetně prodloužení může činit nejvýše jeden rok.“

Článek V

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. února 1990, s výjimkou článku I bodu 4, článku II a III, které nabývají účinnosti dnem vyhlášení.

Čalfa v. r.

těž na místě prezidenta republiky podle čl. 64
ústavního zákona o československé federaci

Kukrál v. r.

160

Z Á K O N

ze dne 13. prosince 1989.

kterým se mění a doplňuje zákon č. 98/1987 Sb., o zvláštním příspěvku horníkům

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 98/1987 Sb., o zvláštním příspěvku horníkům, se mění a doplňuje takto:

1. § 1 až 6 znějí:

„§ 1

Hornické organizace poskytují pracujícím v hornictví ke zmírnění hmotných a sociálních důsledků spojených ze změnou zaměstnání nebo s uvolněním k výkonu veřejné funkce jako sociální dávku zvláštní příspěvek horníkům (dále jen „zvláštní příspěvek“).

Podmínky nároku

§ 2

(1) Nárok na zvláštní příspěvek má pracující, který pro dosažení nejvyšší přípustné expozice nebo ohrožení nemocí z povolání z dosavadního zaměstnání I. pracovní kategorie v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech¹⁾

- a) byl převeden na jinou, méně rizikovou, práci v podzemí hlubinných dolů,
- b) byl převeden na jinou práci mimo podzemí hlubinných dolů, nebo
- c) skončil pracovní poměr k organizaci, v níž vykonával uvedené zaměstnání.

(2) Nárok na zvláštní příspěvek má též pracující, který po dosažení nejvyšší přípustné expozice nebo zjištění ohrožení nemocí z povolání byl ze zaměstnání uvedeného v odstavci 1 uvolněn k výkonu veřejné funkce.

(3) Nárok na zvláštní příspěvek má též pracující, který byl zaměstnán celkem nejméně 15 roků v zaměstnání uvedeném v odstavci 1, dosáhl za jeho trvání věku aspoň 50 let a přestal je vykonávat.

(4) Nárok na zvláštní příspěvek má též pracující, který z důvodu provádění útlumového programu schváleného příslušnou vládou

- a) přešel ze zaměstnání uvedeného v odstavci 1, v němž byl zaměstnán celkem více než tři roky, do zaměstnání mimo podzemí hlubinných dolů,
- b) přešel z jiného zaměstnání I. pracovní kategorie v hornictví vykonávaného pod zemí v hlubinných dolech²⁾ v němž byl zaměstnán celkem nejméně pět roků, do zaměstnání, z něhož nevzniká nárok na zvláštní příspěvek, nebo
- c) přešel ze zaměstnání I. pracovní kategorie při úpravě a konečném zpracování uranové rudy³⁾ v němž byl zaměstnán celkem nejméně pět roků, do zaměstnání, z něhož nevzniká nárok na zvláštní příspěvek.

§ 3

Zvláštní příspěvek nenáleží, jestliže

- a) se pracujícímu vyplácí starobní nebo invalidní důchod, a jde-li o zvláštní příspěvek podle § 2 odst. 1 až 3, též, jestliže se mu vyplácí ve vyšší nebo stejné výši částečný invalidní důchod,
- b) pracujícímu vyplácí organizace mzdové vyrovnání⁴⁾ nebo doplatek do průměrného výdělku⁵⁾ zvláštní příspěvek však vedle mzdového vyrovnání nebo doplatku do průměrného výdělku náleží, pokud jej pracující pobírá ke dni

¹⁾ § 14 odst. 2 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení.

Příloha č. 2 nařízení vlády ČSSR č. 117/1988 Sb., o zařazování zaměstnání do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení.

²⁾ § 14 odst. 2 písm. b) zákona o sociálním zabezpečení.

³⁾ § 14 odst. 2 písm. h) zákona o sociálním zabezpečení.

⁴⁾ § 10 vyhlášky federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 102/1987 Sb., o pracovním uplatnění a hmotném zabezpečení pracovníků v hornictví trvale nezpůsobilých k dosavadní práci.

§ 12 a násl. vyhlášky federálního ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 19. prosince 1989 o zabezpečení pracovníků při organizačních změnách a občanů před nástupem do zaměstnání.

⁵⁾ § 115 odst. 7 zákoníku práce.

§ 10 odst. 6 vyhlášky č. 102/1987 Sb.

vzniku nároku na mzdové vyrovnání nebo doplatek do průměrného výdělku,

c) pracující není zaměstnán po dobu delší dvou měsíců; do této doby se nezapočítává doba, po kterou se pracujícímu vyplácí nemocenské nebo po kterou je veden v evidenci národního výboru jako uchazeč o zaměstnání; za zaměstnání se přitom považuje pracovní činnost zakládající účast na důchodovém zabezpečení,

d) pracující

1. znovu vykonává rizikovou práci v zaměstnání uvedeném v § 2 odst. 1, jde-li o zvláštní příspěvek podle § 2 odst. 1 nebo 2,
2. je zaměstnán v zaměstnání uvedeném v § 2 odst. 1, jde-li o zvláštní příspěvek podle § 2 odst. 4 písm. a),
3. je zaměstnán v zaměstnání, z něhož vzniká nárok na zvláštní příspěvek, jde-li o zvláštní příspěvek podle § 2 odst. 3 nebo § 2 odst. 4 písm. b) nebo c),

e) pracující dosáhl věku 60 let.

§ 4

(1) Nejvyšší přípustnou expozici pro práce na jednotlivých pracovištích v podzemí hlubinných dolů stanoví závazný posudek příslušného orgánu hygienické služby. Zařazování prací do kategorií rizika a sledování expozice u jednotlivých pracujících v podzemí hlubinných dolů provádějí organizace podle tohoto závazného posudku.

(2) Méně rizikovou práci v podzemí hlubinných dolů se rozumí práce,

- a) která je podle posudku příslušného orgánu hygienické služby zařazena do kategorie prací nepřesahujících nízkou míru rizika, jde-li o převedení pro dosažení nejvyšší přípustné expozice, nebo
- b) při které pracující není vystaven riziku, které vedlo k ohrožení nemocí z povolání, jde-li o převedení pro ohrožení nemocí z povolání na základě lékařského posudku příslušného orgánu státní zdravotní správy.

(3) Zaměstnáním mimo podzemí hlubinných dolů se rozumí jiné zaměstnání, než jsou zaměstnání I. pracovní kategorie v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech¹⁾ a ostatní zaměstnání I. pracovní kategorie v hornictví vykonávaná pod zemí v hlubinných dolech.²⁾

(4) Zaměstnání zařazená do I. pracovní kategorie se pro účely poskytování zvláštního příspěvku hodnotí za podmínek stanovených předpisy o sociálním zabezpečení.⁶⁾

§ 5

Výše a doba poskytování zvláštního příspěvku

(1) Výše zvláštního příspěvku činí, pokud není dále stanoveno jinak,

- a) 1900 Kčs měsíčně,
- b) 1500 Kčs měsíčně v případech uvedených v § 2 odst. 1 písm. a).

(2) Pracujícímu uvedenému v § 2 odst. 4 písm. a) se poskytuje zvláštní příspěvek v částce 1900 Kčs měsíčně po dobu

- a) tří měsíců, jestliže byl zaměstnán celkem méně než pět roků v zaměstnání uvedeném v § 2 odst. 1,
- b) šesti měsíců, jestliže byl zaměstnán celkem pět roků v zaměstnání uvedeném v § 2 odst. 1; doba poskytování zvláštního příspěvku se prodlužuje o tři měsíce za každý další rok zaměstnání, z něhož vzniká nárok na zvláštní příspěvek, nejvýše však o 30 měsíců.

(3) Pracujícímu uvedenému v § 2 odst. 4 písm. a), který byl ke dni přechodu do jiného zaměstnání rubačem, lamačem, razičem nebo hlubičem, se poskytuje zvláštní příspěvek v částce 1900 Kčs měsíčně po dobu

- a) pěti měsíců, jestliže byl zaměstnán celkem méně než pět roků v zaměstnání uvedeném v § 2 odst. 1,
- b) 16 měsíců, jestliže byl zaměstnán celkem pět roků v zaměstnání uvedeném v § 2 odst. 1; doba poskytování zvláštního příspěvku se prodlužuje o tři měsíce za každý další rok zaměstnání, z něhož vzniká nárok na zvláštní příspěvek, nejvýše však o 30 měsíců.

(4) Pracujícímu uvedenému v § 2 odst. 4 písm. b) a c) se poskytuje zvláštní příspěvek v částce 1500 Kčs měsíčně po dobu tří měsíců, jestliže byl zaměstnán celkem pět roků v zaměstnání, z něhož vzniká nárok na zvláštní příspěvek; doba poskytování zvláštního příspěvku se prodlužuje o tři měsíce za každý další rok zaměstnání, z něhož vzniká nárok na zvláštní příspěvek, nejvýše však o 30 měsíců.

(5) Jestliže náleží zvláštní příspěvek vedle mzdového vyrovnání nebo doplatku do průměrného výdělku, poskytuje se v nezměněné výši.

(6) Jestliže náleží zvláštní příspěvek vedle částečného invalidního důchodu, poskytuje se ve výši

- a) rozdílu mezi oběma dávkami, jde-li o zvláštní příspěvek podle § 2 odst. 1 až 3,
- b) jedné poloviny, jde-li o zvláštní příspěvek podle § 2 odst. 4.

⁶⁾ § 8, 14, § 15 odst. 2 až 5 a § 16 zákona o sociálním zabezpečení.
Nařízení vlády ČSSR č. 117/1988 Sb.

(7) Jestliže pracující splňuje podmínky nároku na zvláštní příspěvek, popřípadě na jeho výplatu, jen po část měsíce, nebo jestliže se výše zvláštního příspěvku v průběhu měsíce změnil, částky uvedené v předchozích odstavcích se poměrně upraví; přitom denní částka zvláštního příspěvku činí jednu třicetinu příslušné měsíční částky a výsledná výše dávky se zaokrouhlí na celé koruny nahoru.

(8) Vláda Československé socialistické republiky může nařízením zvýšit měsíční částky zvláštního příspěvku v závislosti na změnách, které nastaly ve vývoji mzdové úrovně nebo ve výši dávek důchodového zabezpečení.

§ 6

Uplatnění nároku

(1) Nárok na zvláštní příspěvek uplatňuje pracující písemnou žádostí u organizace, v níž naposledy vykonával před změnou nebo skončením zaměstnání podle § 2 zaměstnání, z něhož vzniká nárok na tuto sociální dávku.

(2) Organizace je povinna do dvou měsíců po doručení žádosti doručit do vlastních rukou žadatele písemné oznámení o tom, zda mu byl zvláštní příspěvek přiznán či nikoliv; před posouzením žádosti je povinna opatřit si všechny potřebné podklady.

(3) Oznámení organizace o přiznání zvláštního příspěvku musí obsahovat údaj, od kdy se zvláštní příspěvek přiznává, jeho výši, důvody přiznání a den splatnosti, a jde-li o zvláštní příspěvek podle § 2 odst. 4, též dobu jeho poskytování; oznámení o nepřiznání zvláštního příspěvku musí obsahovat důvody, proč zvláštní příspěvek nenáleží. Oznámení musí vždy obsahovat poučení o možnosti obrátit se na soud.

2. V § 7, 9, 12, § 13 odst. 2, § 14 a § 17 odst. 1 se vypouští slovo „hornická“.

3. § 8 zní:

„§ 8

Výplata

(1) Zvláštní příspěvek vyplácí organizace uvedená v § 6 odst. 1 měsíčně pozadu.

(2) Při souběhu nároků na zvláštní příspěvek podle § 2 odst. 1 až 3 a na zvláštní příspěvek podle § 2 odst. 4 se zvláštní příspěvek podle § 2 odst. 4 vyplácí ve výši jedné poloviny částek uvedených v § 5 odst. 2 až 4. Při souběhu nároků na zvláštní příspěvek podle § 2 odst. 4 se vyplácí jen zvláštní příspěvek, na který vznikl nárok dříve; doba poskytování dalšího zvláštního příspěvku se krátí o dobu, po kterou trval souběh nároků.

(3) Zvláštní příspěvek se nevypplácí po dobu pobytu oprávněného v cizině. Po návratu z ciziny se zvláštní příspěvek doplácí, nejdéle však za dobu

jednoho roku ode dne, kdy oprávněný oznámí návrat z ciziny organizaci.

(4) Zvláštní příspěvek nepodléhá dani.

4. V § 11 odst. 3 a 4, § 12 a 15 se vypouští slovo „hornické“.

5. § 13 odst. 1 včetně nadpisu zní:

„Povinnosti poživatelů a organizací

(1) Poživatel zvláštního příspěvku je povinen ohlásit organizaci, která mu zvláštní příspěvek vyplácí, do osmi dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na zvláštní příspěvek, jeho výši a výplatu (§ 3, 5 a § 8 odst. 2 a 3). Jestliže nesplnil tuto povinnost anebo vědomě jinak způsobil, že zvláštní příspěvek byl vyplacen neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen zvláštní příspěvek nebo jeho část vrátit ode dne, od něhož nenáležel vůbec nebo od něhož náležel v nižší výši; uplatňuje-li nárok na další zvláštní příspěvek, je povinen ohlásit organizaci, u níž tento nárok uplatňuje, i skutečnost, že pobírá zvláštní příspěvek od jiné organizace.

6. V § 14 se za slovo „výši“ vkládají slova „a době poskytování“.

7. V § 15 se slova „ministerstev práce“ nahrazují slovy „ministerstev zdravotnictví“.

8. V § 16 se vypouští odstavec 2; zároveň se zrušuje číslování odstavců.

9. V § 17 odst. 1 se slova „hornické zaměstnání“ nahrazují slovy „zaměstnání uvedené v § 2 odst. 1“.

10. Za § 17 se vkládá nový § 17a, který zní:

„§ 17a

Pro účely náhrady škody způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání se ke zvláštnímu příspěvku podle § 2 odst. 4 nepřihlíží.

Čl. II

1. Zvláštní příspěvek podle § 2 odst. 4 náleží, jestliže podmínky pro jeho přiznání byly splněny po 31. prosinci 1989.

2. Pro nárok na zvláštní příspěvek se započítávají i doby zaměstnání před 1. lednem 1990 od počátku jejich prokázaného výkonu.

3. Jestliže pracujícímu nevznikl nebo zanikl v době před 1. lednem 1990 nárok na zvláštní příspěvek jen proto, že mu byl vyplácen částečný invalidní důchod, zvláštní příspěvek náleží nejdříve od 1. ledna 1990, pokud jsou k tomuto dni splněny i ostatní podmínky nároku, a to ve výši a za podmínek stanovených tímto zákonem.

Čl. III

Předsednictvo Federálního shromáždění se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásilo úplné

znění zákona č. 98/1987 Sb., o zvláštním příspěvku horníkům, jak vyplývá ze změn a doplnění provedených tímto zákonem.

cialistické republiky č. 1/1989 Sb., o zvýšení zvláštního příspěvku horníkům.

Čl. V

Čl. IV

Zrušuje se nařízení vlády Československé so-

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1990.

Čalfa v. r.

též na místě prezidenta republiky podle čl. 64 ústavního zákona o československé federaci

Kukrál v. r.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECE ZÁVAZNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Federální ministerstvo financí

vydalo podle § 123 odst. 2 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění zákona č. 188/1988 Sb. (úplné znění zákon č. 52/1989 Sb.), v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a ústředním výborem Odborového svazu pracovníků státních orgánů, peněžnictví a zahraničního obchodu **výnos** ze dne 1. prosince 1989 č. j. VIII/2-20 391/89 **o odměňování odborných pracovníků Investiční banky.**

Výnos se vztahuje na odborné pracovníky Investiční banky a nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1990. Výnos obdržela Investiční banka, na jejíž pracovníky se vztahuje. Lze do něj nahlédnout v Investiční bance, na federálním ministerstvu financí a na federálním ministerstvu práce a sociálních věcí.

Federální ministerstvo národní obrany

vydalo podle § 123 odst. 2 zákoníku práce v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a ústředním výborem Odborového svazu pracovníků ČSLA **výnos** č. 2/1989 ze dne 4. prosince 1989 **o platnosti mzdových předpisů vydaných pro bývalé výrobní hospodářské organizace v působnosti federálního ministerstva národní obrany.**

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1990 a je zveřejněn ve Sbírce mzdových výnosů federálního ministerstva národní obrany částka 2/1989 a lze do něj nahlédnout na federálním ministerstvu národní obrany.

Federální ministerstvo práce a sociálních věcí

vydalo podle § 123 odst. 1 písm. a) zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění zákona č. 188/1988 Sb. (úplné znění č. 52/1989 Sb.), v dohodě s Ústřední radou odborů **výnos** ze dne 25. října 1989 č. j. 223-11255-5150, **kterým se mění a doplňuje výnos ústředního ředitele Československého filmu ze dne 1. září 1983 č. 53 o odměňování dělníků v organizacích Československého filmu, ve znění výnosu ze dne 27. února 1986 č. 57.**

Výnosem se nově upravuje rozsah platnosti, poskytování příplatku o sobotách a nedělích a uplatňování stupnic mzdových tarifů. Výnos nabývá účinnosti dnem 1. prosince 1989.

Výnos byl zaslán ústřednímu ředitelství Československého filmu, ministerstvům financí, cen a mezd republik a krajským národním výborům, u nichž lze do něj nahlédnout.

Ministerstvo financí, cen a mezd České socialistické republiky

vydalo podle § 123 odst. 2 zákoníku práce, ve znění zákona č. 188/1988 Sb., v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, Českou odborovou radou a Českým svazem výrobních družstev **výnos** ze dne 30. 10. 1989 č. j. 181/17 547/89, **kterým se mění a doplňuje výnos ze dne 26. června 1989 č. j. 18/5 909/89 o usměrňování mzdových prostředků ve výrobních družstvech.**

Tento výnos se vztahuje na výrobní družstva sdružená do Českého svazu výrobních družstev.

Výnos nabude účinnosti dnem 1. 11. 1989.

Výnos byl zaslán všem výrobním družstvům sdruženým do Českého svazu výrobních družstev a lze u nich a u Českého svazu výrobních družstev do něj nahlédnout.

Ministerstvo financí, cen a mezd České socialistické republiky

vydalo v dohodě s ministerstvem spravedlnosti České socialistické republiky podle § 41 odst. 3 písm. a) zákona České národní rady č. 146/1984 Sb., o notářských poplatcích, **výnos o osvo-
bození od notářských poplatků za úkony č. j. 153 17 282/1989 ze dne 28. září 1989.**

Podle tohoto výnosu budou postupovat státní notářství v České socialistické republice u všech návrhů na registraci smlouvy o omezení převodu nemovitosti uzavřené v souvislosti s poskytnutím státního příspěvku na individuální bytovou výstavbu podle zvláštního předpisu podaných po 1. červenci 1989. Výnos nabývá účinnosti dnem oznámení ve Sbírce zákonů.

Výnos bude publikován ve Finančním zpravodaji č. 8—9/1989. Lze do něj nahlédnout na finančních správách v České socialistické republice a na ministerstvu financí, cen a mezd České socialistické republiky.

Ministerstvo vnitra a životního prostředí České socialistické republiky

vydalo podle § 176 odst. 4 zákoníku práce, ve znění zákona č. 188/1988 Sb., v dohodě s ministerstvem zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky a českými výbory Odborového svazu pracovníků místního hospodářství a Odborového svazu pracovníků dopravy a silničního hospodářství **výnos ze dne 20. 11. 1989 č. j. MH-1-15810.1770/89, SD-1R-7857/89, kterým se vydávají zásady pro vymezení okruhu prací, pro jejichž výkon je nezbytné uzavření písemné dohody o hmotné odpovědnosti.**

Výnos, který nabývá účinnosti od 1. ledna 1990, se vztahuje na organizace místního hospodářství, dopravy, silničního hospodářství a automobilového opravárenství v České socialistické republice založené nebo řízené ministerstvem vnitra a životního prostředí České socialistické republiky nebo národními výbory a na jejich pracovníky.

Výnos bude uveřejněn v Provozním zpravodajství, orgánu ministerstva vnitra a životního prostředí České socialistické republiky pro místní hospodářství a ve Věstníku vlády ČSR pro národní výbory. Lze do něj nahlédnout na ministerstvu vnitra a životního prostředí České socialistické republiky — správě pro místní hospodářství a správě pro dopravu, na odborech místního hospodářství a dopravy krajských národních výborů, Národního výboru hlavního města Prahy a v organizacích místního hospodářství, dopravy, silničního hospodářství a automobilového opravárenství.

Účinnost pozbyly směrnice Ústřední správy pro rozvoj místního hospodářství č. j. VI/1291/65 ze dne 9. 11. 1965 (reg. v částce 31/1966 Sb.).

Ministerstvo financí, cen a miezd Slovenskej socialistickej republiky

vydalo podľa § 23 ods. 1, § 123 ods. 2 a § 272 ods. 3 Zákonníka práce po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí, Slovenskou odborovou radou a Slovenským zväzom výrobných družstiev **výnos zo dňa 1. augusta 1989 č. 5 486/89 o usmerňovaní mzdových prostriedkov vo výrobných družstvách v Slovenskej socialistickej republike.**

Výnos sa vzťahuje na výrobné družstvá združené v Slovenskom zväze výrobných družstiev. Stanovuje spôsoby usmerňovania mzdových prostriedkov, hodnotenia vývoja miezd, pravidiel tvorby a čerpania fondu odmiern a opatrenia pri prekročení mzdových prostriedkov.

Výnosom sa zrušujú smernice Slovenského zväzu výrobných družstiev o usmerňovaní mzdových prostriedkov vo výrobných družstvách, schválené predstavenstvom Slovenského zväzu výrobných družstiev dňa 29. marca 1988 uznesením č. 74, uverejnené vo Vestníku Slovenského zväzu výrobných družstiev č. 6/1988 por. č. 34.

Výnos nadobúda účinnosť dňom uverejnenia oznámenia o jeho vydaní v Zbierke zákonov. Bude uverejnený vo Vestníku Slovenského zväzu výrobných družstiev. Do výnosu možno nazrieť na Ministerstve financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky a na Slovenskom zväze výrobných družstiev.

Ministerstvo financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky

vydalo podľa § 41 ods. 3 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 139/1984 Zb. o notárskych poplatkoch po dohode s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej socialistickej republiky **výnos zo 14. augusta 1989 č. 71/1710/1989 o oslobodení osobných počítačov a mikropočítačov od notárskeho poplatku z darovania.**

Výnosom sa oslobodzujú od notárskeho poplatku z darovania osobné počítače, mikropočítače, príslušenstvo a súčasti osobných počítačov a mikropočítačov, ktoré sú podľa § 5 vyhlášky Federálneho ministerstva zahraničného obchodu č. 84/1989 Zb. o colných úľavách pri dovoze niektorých druhov neobchodného tovaru oslobodené od cla.

Výnos nadobúda účinnosť dňom uverejnenia oznámenia o jeho vydaní v Zbierke zákonov a platí do 31. decembra 1991. Výnos bude uverejnený vo Finančnom spravodajcovi č. 8—9 z roku 1989. Možno do neho nazrieť na Ministerstve financií, cien a miezd SSR, na Ministerstve spravodlivosti SSR, na krajských finančných správach a štátnych notárstvách v Slovenskej socialistickej republike.

Ministerstvo obchodu a cestovného ruchu Slovenskej socialistickej republiky

podľa § 123 ods. 2 Zákonníka práce v znení zákona č. 188/1988 Zb. a po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí, Ministerstvom financií, cien a miezd SSR a Slovenským výborom Odborového zväzu pracovníkov obchodu vydalo **výnos MOCR SSR z 31. marca 1989 č. 134/89-21 o odmeňovaní pracovníkov a usmerňovaní mzdových prostriedkov v spoločných podnikoch vo vnútornom obchode a cestovnom ruchu SSR.**

Výnos upravuje odchýlky v odmeňovaní technicko-hospodárskych pracovníkov v spoločnom podniku založenom podľa uznesenia vlády ČSSR z 22. 8. 1985 č. 187 o zakladaní a činnosti spoločných podnikov čl. subjektov a subjektov z nesocialistických štátov od všeobecne záväznej právnej úpravy obsiahnutej v úprave FMPSV č. 51-12430-3156 z 12. septembra 1984 (reg. v čiaske 22/1984 Zb.). Výnos ďalej upravuje poskytovanie jednorazových odmien členom riadiacich a revíznych orgánov spoločných podnikov, odchýlky pri priznávaní odmien vedúcim a ostatným pracovníkom týchto organizácií, ako aj odchýlky pri usmerňovaní mzdových prostriedkov v spoločných podnikoch od všeobecne záväznej právnej úpravy.

Výnos nadobudol účinnosť 1. aprílom 1989 a je uverejnený vo Vestníku MOCR SSR v čiaske 4/1989 pod. poradovým číslom 13.

Do úpravy možno nazrieť na Ministerstve obchodu a cestovného ruchu SSR.